

۱- نام و تعریف رشته و مقطع مربوطه:

نام رشته و مقطع مربوطه: کارشناسی ارشد ناپیوسته مامایی، **Midwifery (M.Sc.)**

تعریف رشته: کارشناسی ارشد ناپیوسته مامایی مجموعه‌ای از آموزشهای تئوری، عملی و پژوهشی می‌باشد که به منظور تأمین نیروی انسانی متعهد و ماهر و ایجاد کارآیی و مهارت علمی و عملی مورد نیاز در زمینه‌های آموزش، پژوهش و خدمات مامایی و مامایی جامعه نگر، علوم و فنون جدید علم مامایی در اولین مقطع بعد از کارشناسی مامایی ایجاد گردیده است.

۲- تاریخچه رشته و پیشرفت‌های جدید:

به منظور ارتقاء علمی کارشناسان مامایی و تأمین نیروی آموزشی مورد نیاز در رشته مامایی کارشناسی ارشد مامایی برای اولین بار در سال ۱۳۶۲ در دانشگاه تربیت مدرس راه اندازی شد.

۳- ارزشها و باورها:

کارشناسی ارشد ناپیوسته مامایی یکی از مقاطع تحصیلات تکمیلی علوم پزشکی با هدف غایی تربیت ماماها، متخصصان متعهد و ماهر است که با استفاده از مفاهیم جدید و پدیده‌های نوین مامایی، شناخت نیازهای بهداشت باروری (بهداشت زنان و نوجوانان و کودکان و نوزادان و بهداشت جنسی، تنظیم خانواده) بر اساس مشکلات و بیماریهای رایج (بصورت جامعه نگر)، کاربرد نظریه‌های نوین علم مدیریت در حیطه‌های مختلف و آشنایی با علوم و فنون پزشکی قانونی و قضایی در حیطه مامایی قادر به ارائه خدمات آموزشی، بهداشتی-پژوهشی مدیریتی و درمانی در حیطه‌های مختلف مامایی فوق‌الذکر به مددجویان می‌باشند.

به همین منظور از فارغ‌التحصیلان این دوره انتظار می‌رود که با توجه به ارزشهای مذهبی و فرهنگ غنی ملی و اسلامی کشور با کاربرد هنر آموزش ضمن برقراری ارتباط مناسب با مددجویان با در نظر گرفتن ارزشهای فرهنگی آنان در پیشبرد اهداف و ارتقاء کیفیت کلیه خدمات ذکر شده کوشا باشند تا در این راستا به تربیت فراگیران پرداخته و بتوانند با احترام به فرهنگ، جنس، نژاد و سن مددجویان در جهت ارتقاء سطح سلامت جامعه بپردازند.

۴- رسالت (Mission):

رسالت اصلی این برنامه تربیت نیروی انسانی متعهد و ماهر می باشد که توانایی ارائه تخصصی خدمات مامایی در ابعاد مختلف بهداشت، درمان و آموزش و پژوهش بادی جامعه نگر، باشد. در این راستا موارد ذیل می بایست مد نظر قرار گیرد.

- ۱- توجه به دانشجو و مدرس برای کسب بالاترین حد استاندارد حرفه ای
- ۲- ارائه خدمات مطلوب مامایی و آموزشهای لازم
- ۳- ارائه خدمات مدیریتی در زمینه بهداشت باروری در عرصه های مختلف
- ۴- کسب پیشرفتهای علمی با آموزش مداوم
- ۵- ایجاد زمینه های مناسب برای برقراری ارتباطات و تبادلات علمی-پژوهشی-داخل و خارج از کشور
- ۶- فراهم نمودن زمینه ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر
- ۷- تولید علم از طریق تحقیق، تألیف و ترجمه و ...

۵- چشم انداز (vision):

با توجه به وسعت و ارتقاء روز افزون استانداردهای خدمات مامایی در زمینه های مختلف آموزشی، بهداشتی درمانی که به موازات توسعه در کشورهای پیشرفته دنیا حاصل شده است انتظار می رود مراکز آموزشی قادر به فارغ التحصیل نمودن دانش آموختگان توانمند با کسب حداقل استانداردهای آموزشی جهت رفع نیاز جامعه باشند.

۶- اهداف کلی (Aims):

تربیت فراگیران ماهر طبق استانداردهای آموزشی، به منظور ارائه خدمات تخصصی در زمینه های بهداشتی درمانی- آموزشی پژوهشی مشاوره ای می باشند.

۷- نقش های دانش آموختگان:

نقش فراگیران عبارتند از: نقش مراقبتی، بهداشتی، آموزشی، پژوهشی، مشاوره ای، مدیریتی، خدماتی

۸- وظایف حرفه ای دانش آموختگان (Task Analysis):

با توجه به نقش های ذکر شده، فراگیران وظایف ذیل را می توانند بعهده داشته باشند:

- ۱- ارائه دهنده خدمات مامایی و بهداشت باروری (بهداشتی، آموزشی، مراقبتی) در سیستم خدمات بهداشتی درمانی جامعه
- ۲- پژوهش در حیطه مامایی و بهداشت باروری مراکز آموزشی و پژوهشی
- ۳- آموزش در حیطه مامایی و بهداشت باروری مراکز آموزشی و پژوهشی
- ۴- ارائه خدمات مشاوره ای، برنامه ریزی و مدیریت در حیطه مامایی و بهداشت باروری در مراکز بهداشتی

۹- استراتژیهای اجرایی برنامه: (استراتژیهای کلی آموزشی)

در اجرای برنامه آموزشی کارشناسی ارشد مامایی استراتژیهای ذیل بایستی در نظر گرفته شود:

- ۱- نیازهای ملی و محلی (local)
- ۲- پیشگیری و حل مشکلات سلامت جامعه و ارتقاء سلامت با توجه به شاخصهای سلامت در برنامه ریزی
- ۳- آموزش لازم برحسب نیاز در محیط های اشتغال
- ۴- تنظیم و ارائه برنامه های آموزشی متناسب با نقش و وظایف حرفه ای با تأکید بر کسب مهارت های ارتباطی و بازنگريه های مستمر
- ۵- استفاده از روشها و فنون جدید در امر آموزش (حل مشکل، دانشجو محوری و ...)
- ۶- تقویت مهارت های بالینی و تأمین عرصه های مختلف
- ۷- هدایت یادگیری دانشجویان در جهت تقویت خودآموزی و یادگیری مستمر

۱۰- شرایط و نحوه پذیرش دانشجو:

- قبولی در آزمون ورودی مطابق ضوابط و مقررات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشد.

- دارا بودن دانشنامه کارشناسی مامایی یا پرستار ماما مورد تایید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

مواد امتحانی و ضرایب آن بشرح زیر می باشد:

نام درس	ضریب
بارداری و زایمان و بیماریهای زنان	۴
بیماریهای داخلی و جراحی مربوط به مامایی	۱
بهداشت، تغذیه مادر و کودک و تنظیم خانواده	۲
نوزادان و مراقبتهای مربوطه	۲
جنین شناسی	۱
زبان عمومی	۲
جمع	۱۲

جهت کسب اطلاعات از آخرین تغییرات در مدارک تحصیلی مورد پذیرش و مواد امتحانی و ضرائب آزمون ورودی هر سال تحصیلی، به دفترچه آزمون کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته های علوم پزشکی مربوط به

۱۱- رشته های مشابه در داخل کشور:

وجود ندارد.

۱۲- رشته های مشابه در خارج از کشور:

وجود ندارد. البته نتایج مطالعات نشان می دهد که شاخه های جانبی زیادی با وظایف وسیع برای حرفه مامایی در خارج از کشور وجود دارد که با توجه به قوانین موجود در کشور ما قابلیت استفاده از این وظایف تخصصی وجود ندارد.

۱۳- شرایط مورد نیاز برای راه اندازی رشته:

شرایط مورد نیاز برای راه اندازی این رشته براساس شرایط و ضوابط دفتر گسترش و ارزیابی آموزش پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشد.

۱۴- موارد دیگر: ندارد.

ادامه جدول ج) دروس اختصاصی اختیاری (non core) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مامایی.

۲۲	مدیریت و مباحث رفاه سازمانی	۲	-	-	۲	۲۶	-	-	-
۲۳	مدیریت اقتصاد بهداشت	۱	-	-	۱۷	-	-	-	-
۲۴	استانداردهای خدمات مامایی و بهداشت مادر و کودک	۱	-	-	۱۷	-	-	-	-
۲۵	مدیریت خدمات مامایی (۱)	۲	-	۰/۵	۲۶	۲۶	-	-	-
۲۶	مدیریت خدمات مامایی (۲)	۲	-	۰/۵	۲۶	۲۶	-	-	-
۲۷	مدیریت کیفیت جامع در نظام بهداشت و درمان	۱	-	-	۱۷	-	-	-	-
۲۸	سمینار مسائل و مشکلات مدیریتی در مامایی	۱	-	-	-	-	۵۱	-	-
۲۹	مامایی و پزشکی قانونی (۱)	۱	-	-	۱۷	-	۵۱	-	-
۳۰	اخلاق مامایی و معرفت شناسی	۱	-	-	۱۷	-	-	-	-
۳۱	قوانین قضایی و جرم شناسی	۱	-	-	۱۷	-	۵۱	-	-
۳۲	مامایی و پزشکی قانونی (۲)	۱	-	-	۱۷	-	۵۱	-	-
۳۳	خشونت علیه زنان و کودکان	۱	-	-	۱۷	-	۵۱	-	-
۳۴	کاربرد تکنولوژی در پزشکی قانونی	۱	-	۰/۵	۹	۱۷	-	-	-

- دانشجوی موظف است با نظر استاد راهنما و تایید شورای تحصیلات تکمیلی گروه، یکی از مجموعه های الف تا هـ را بگذراند (هر مجموعه حاوی ۱۰ واحد درس اختصاصی است).

د- پایان نامه برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مامایی

پیشنیاز یا همزمان	ساعت		تعداد واحد	نام درس	کد درس
	نظری	عملی			
۰۸.۱۲.۰۹	-	-	۶	پایان نامه	۳۵
	-	-	۶	جمع	

مشخصات دوره:

نام دوره: کارشناسی ارشد ناپیوسته سامایی

طول دوره و ساختار آن:

براساس آئین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مصوب شورای عالی برنامه ریزی می باشد.

تعداد کل واحدهای درسی:

تعداد واحدهای درسی در این دوره ۲۲ واحد است که به شرح زیر میباشد:

تعداد واحد	نوع واحد
۱۶ واحد	دروس اختصاصی اجباری (core)
۱۰ واحد	دروس اختصاصی اختیاری (non core)
۶ واحد	پایان نامه
۲۲ واحد	جمع

علاوه بر واحدهای درسی فوق، دانشجو موظف است با تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای

تحصیلات تکمیلی دانشگاه تمامی یا تعدادی از دروس کمبود یا جبرانی (جدول الف) را مطابق با

سرفصل دروس آخرین برنامه آموزشی مصوب مقطع کارشناسی پیوسته رشته سامایی بگذراند.

جدول ب) دروس اختصاصی اجباری (core) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته
رشته مامایی

ردیف	نام درس	نظری	عملی	تئوری	کارگاه	پژوهشی	ساعات	نظری	عملی	تئوری	کارگاه	پژوهشی	ساعات
۰۸	آمار حیات پیشرفته تحلیل آماری	-	-	۲۴	۱۷	۲	-	۱	۱	-	-	-	-
۰۹	روش تحقیق	-	-	۲۴	۲	-	-	-	۲	-	-	-	-
۱۰	روشها و فنون تدریس و تمرین تدریس	-	-	۱۷	۲۶	۲	-	۱/۵	۱/۵	-	-	-	-
۱۱	طرح و برنامه ریزی درسی و طراحی و ارزشیابی سیستم آموزشی	-	-	۲۴	۲	-	-	-	۲	-	-	-	-
۱۲	مشاوره و راهنمایی در مامایی و بهداشت باروری	-	-	۱۷	۲۶	۲	-	۱/۵	۱/۵	-	-	-	-
۱۳	سعینار در تحقیق	-	-	۵۶	۹	۲	-	۱/۵	-/۵	-	-	-	-
۱۴	شناخت نوزادان نیازمند به مراقبت‌های ویژه	-	۵۶	-	۱۷	۲	۱	-	۱	-	-	-	-
۱۵	بارداری و زایمان و پدیده‌های نوین در مامایی (۱)	-	-	۲۴	۲	-	-	-	۲	-	-	-	-
	جمع	-	-	۱۶۶	۱۱۱	۱۰	-	۲/۵	۱۱/۵	-	-	-	-

جدول ج) دروس اختصاصی اختیاری (non core) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپهوسته رشته مامایی

الف	۱۶	کارآموزی بارداری و زایمان و پییده‌های نوین در مامایی (۱)	۱	۱	-	-	-	-	-	-	-
	۱۷	بارداری و زایمان و پییده‌های نوین در مامایی (۲)	۱	۴	-	-	-	-	-	-	-
	۱۸	بیماریهای زنان و نوزاد	۱	۳	-	-	-	-	-	-	-
	۱۹	اپیدمیولوژی خانواده و جامعه	۰/۵	۲	-	-	-	-	۱/۵	۱/۵	-
	۲۰	بهداشت باروری (۱) بهداشت باروری و حقوق آن	-	۱	-	-	-	-	۱	-	-
	۲۱	بهداشت باروری (۲) بهداشت مادر و کودک	۰/۵	۲	-	-	-	-	۱/۵	۱/۵	-
	۲۲	بهداشت باروری (۳) اپیدمیولوژی خانواده و جامعه	۰/۵	۲	-	-	-	-	۱/۵	۱/۵	-
	۲۳	بهداشت باروری (۴) برنامه‌ریزی و مدیریت بهینه‌سازی سیستم‌ها در بهداشت باروری مادر و کودک	۰/۵	۲	-	-	-	-	۱	۱	-
	۲۴	بیماریهای کودکان و مسائل کودکان استثنایی	۰/۵	۳	-	-	-	-	۱/۵	۱/۵	-
	۲۵	بیماریهای ارثی و مشاوره ژنتیک	۰/۵	۱	-	-	-	-	۰/۵	۰/۵	-
ج	۲۶	مامایی جامعه ۱	۱	۱۷	-	-	-	-	۱	-	-
	۲۷	مامایی جامعه ۲	۲	۲۱	-	-	-	۲	-	-	
	۲۸	مامایی جامعه ۳	۲	۱۷	-	-	-	۱	۱	-	
	۲۹	کارآموزی مامایی جامعه	۲	۲	-	-	-	-	-	-	
	۳۰	اپیدمیولوژی و جمعیت‌شناسی	-	۲	-	-	-	-	۲	-	
	۳۱	کودکان استثنایی	-	۱	-	-	-	-	۱	-	
	۳۲	مستثنایان	-	-	-	-	-	-	-	-	

ادامه جدول ج) دروس اختصاصی اختیاری (non core) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد نابیوسته رشته مامایی.

۳۲	مدیریت و مباحث رفتار سازمانی	۲	-	-	۲	۲۴	-	-	-
۳۳	مدیریت اقتصاد بهداشت	۱	-	-	۱	۱۷	-	-	-
۳۴	استانداردهای خدمات مامایی و بهداشت مادر و کودک	۱	-	-	۱	۱۷	-	-	-
۳۵	مدیریت خدمات مامایی (۱)	۱/۵	-	۰/۵	۲	۲۶	-	۲۶	-
۳۶	مدیریت خدمات مامایی (۲)	۱/۵	-	۰/۵	۲	۲۶	-	۲۶	-
۳۷	مدیریت کیفیت جامع در نظام بهداشت و درمان	۱	-	-	۱	۱۷	-	-	-
۳۸	سمینار مسائل و مشکلات مدیریتی در مامایی	-	-	۱	۱	-	-	۵۱	-
۳۹	مامایی و پزشکی قانونی (۱)	۱	-	۱	۲	۱۷	-	۵۱	-
۴۰	اخلاق مامایی و معرفت-شناسی	۱	-	-	۱	۱۷	-	-	-
۴۱	قراین قضایی و جرم-شناسی	۱	-	۱	۲	۱۷	-	۵۱	-
۴۲	مامایی و پزشکی قانونی (۲)	۱	-	۱	۲	۱۷	-	۵۱	-
۴۳	خشونت علیه زنان و کودکان	۱	-	۱	۲	۱۷	-	۵۱	-
۴۴	کاربرد تکنولوژی در پزشکی قانونی	۰/۵	-	۰/۵	۱	۱۷	-	-	-

- دانشجوی موظف است با نظر استاد راهنما و تایید شورای تحصیلات تکمیلی گروه، یکی از مجموعه های الف تا ه را بگذراند (هر مجموعه حاوی ۱۰ واحد درس اختصاصی است).

پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

هدف کلی درس:

دانشجویان پس از گذراندن این دوره قادر خواهند بود که جهت انجام تحقیقات نمونه برداری را با روش صحیح آماری انجام داده و اطلاعات به دست آمده را تجزیه و تحلیل کرده و نتایج منطقی از تحقیقات انجام شده را برای تصمیم گیری اتخاذ نمایند.

شرح درس با گذراندن این دوره دانشجویان با چگونگی نمونه گیری، طبقه بندی اطلاعات و آزمون فرضیه ها به منظور انجام امور پژوهشی آشنا می شوند.

رئوس مطالب: (۷ ساعت نظری) - (۳۲ ساعت عملی)

یادآوری آمار توصیفی (طبقه بندی اطلاعات، نمودار، شاخصهای مرکزی و پراکندگی، توزیع نرمال و مختصری راجع به توزیع ها)

نمونه و نمونه برداری (انواع نمونه برداری)

برآورد حجم نمونه برای صفات کمی و کیفی و برحسب انواع مطالعات توصیفی - تحلیل - کارآزمایی بالینی.

برآورد میانگینی نقطه ای و فاصله ای برای صفات کمی و کیفی.

آزمون فرضیه ها

ضرب همبستگی و رگرسیون (کمی)

ضرب همبستگی برای صفات کیفی

تجزیه واریانس (یکطرفه و دوطرفه)

استاندارد کردن شاخصها و آزمون آنها

آزمونهای آماری غیر پارامتریک

منابع اصلی درس:

- ۱- روشهای آماری و شاخصهای بهداشتی، دکتر محمد، دکتر ملک افضلی، آخرین چاپ
- ۲- درآمدی بر روشهای آماری لینا ملکیمان، آخرین چاپ
- ۳- آمار حیاتی کاربردی، دکتر صناعی، آخرین چاپ
- ۴- روشهای آماری و شاخصهای بهداشتی، دکتر کاظم محمد، آخرین چاپ
- ۵- شاخصهای بهداشتی، دکتر عبادی فرد، علوم پزشکی اصفهان، آخرین چاپ
- ۶- تحقیق در سیستمهای بهداشتی: تجزیه و تحلیل داده ها و نوشتن گزارش، سازمان جهانی بهداشت
- ۷- جی ای، پارک، درسنامه پزشکی پیشگیری اجتماعی، آخرین چاپ.

8- Mathews, David B., Farewell. Vermont. Using and understanding medical statistics. Basel: Karger.

9- Aymitage, P. statistical Methods in Medical Research. (the latest edition).
Londen: Blackwell.

شیوه ارزیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس - شرکت در امتحان میان ترم - شرکت در امتحان پایان ترم

پیش نیاز یا همزمان: آمار حیاتی پیشرفته تحلیل آماری

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

فراهم آوردن فرصتهای یادگیری در جهت کسب مهارت در کاربرد روش علمی پژوهش و نگارش یک طرح پژوهش مقدماتی و کاربرد اصول و روش نقد و بررسی برای دانشجویان باشد.

شرح درس: در طول این دوره دانشجویان با انجام انواع روشهای تحقیق و نگارش یک طرح پژوهش مهارت لازمه را بمنظور کاربرد اصول آن کسب خواهند نمود.

و نوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

آشنایی با پژوهش - نظریه و پنداشت - بیان مسئله - نگرشهای متفاوت در فرضیه - جامعه و نمونه پژوهش - محیط پژوهش - متغیرها

گردآوری داده ها - روش ابزار گردآوری داده ها - تجزیه و تحلیل داده ها (نوع آزمون آماری براساس نوع مطالعه) - تفسیر یافته ها، نتیجه گیری و کاربرد نتایج پژوهش و گزارش آنها - پژوهش در مطالعات و نوشته های دیگران (پژوهش کتابخانه ای) - روش نمونه گیری - اصول اطلاعاتی در پژوهش - اصول اخلاقی در پژوهش - اصول و روش نقد و بررسی - انواع پژوهش (تحلیلی - توصیفی - تجربی) - کارآزمایی بالینی - آشنایی با روشهای تحقیق کیفی - روشهای پژوهش در پرستاری و مامائی - مدیریت در پژوهش (جدول زمان، بودجه، نیروی انسانی و غیره)

منابع اصلی درس:

- ۱- تحقیق در سیستمهای بهداشتی: شیوه تهیه طرح های تحقیقاتی برای حل معضلات بهداشتی درمانی، گروه مؤلفین سازمان جهانی بهداشت
- ۲- تحقیق در سیستمهای بهداشتی: تجزیه و تطیل داده ها و نوشتن گزارش، سازمان جهانی بهداشت
- ۳- جی ای، هارک، در ستامه پزشکی پیشگیری اجتماعی، آخرین چاپ.
- ۴- طراحی پژوهشهای بالینی، نکتز جانقرسانی، آخرین چاپ.
- ۵- پژوهش در علوم بهداشتی و پزشکی، دکتر زالی، آخرین چاپ.

6- linking research and practice in Midwifery; a guide to evidence- Based practice/
edited by sue proctor.- London: Bailliere Tindall,

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

حضور فعال در کلاس - ارائه تکالیف تعیین شده - شرکت در امتحان میان ترم و پایان ترم

کد درس: ۱۰

نام درس: روشها و فنون تدریس و تمرین تدریس

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی

هدف کلی درس:

در پایان این درس انتظار می رود دانشجو قادر باشد انواع روشها و الگوهای آموزشی را تشریح و با دیگر روشها مقایسه نموده، علل نیاز انتخاب و کاربرد روشهای جدید را با توجه به اهداف آموزشی (معدفهای رفتاری) بیان نماید.

شرح درس: با طی این دوره دانشجویان با بکارگیری روشهای تدریس و الگوهای آموزشی کوناگون در کلاسهای رسمی مهارت لازمه را کسب خواهند نمود.

رنوس مطالب: (۲۶ ساعت نظری) - (۱۷ ساعت عملی)

مروری بر اهداف آموزش در حیطه های شناختی، عاطفی و روان حرکتی - مروری بر شیوه های مختلف تدریس با توجه استراتژی های معلم و دانشجو محور، سخنرانی، بحث گروهی، ایفای نقش، شبیه سازی، گردش علمی، آموزش برنامه ای، کارگاه آموزشی و ... مروری بر انتخاب رسانه های آموزشی مناسب و روش استفاده از آنها
الگوی مشکل گشایی:

طرح مشکل، مسئله یا معما - فرضیه سازی (تعیین راه حلها) - نتیجه گیری و تعمیم کاربردی - انواع الگوهای مشکل گشایی - الگوی فرد مدار - آزادی در انتخاب روش مطالعه - آزادی در انتخاب هدف - آزادی در شیوه ارزشیابی - روش طنزگی - آشنایی با روش و ویژگیهای آن
تدریس و سنجش در بالین:

تبحر بالینی، ویژگیهای فرد بالینی، رفتارها و گرایشها و مهارتهای بین فردی، مهارتهای علمی و فنی و تواناییهای ذهنی

ابعاد آموزش مؤثر و مطلوب، خصوصیات مطلوب مدرس، اصلاح آموزش در بخش، آموزش سرپایی، نحوه تدریس بالینی، حل مسائل بالینی و روشهای دیگر آموزش بالینی

روشهای ارزشیابی بالینی، ارزیابی نظرات، ارزشیابی از طریق مشاهده، ارزشیابی نتایج آموزشی.

اصول ارزشیابی، گزینش روش ارزشیابی، پایای اعتبار امکان پذیری، روشهای متداول و مقایسه روشهای ارزشیابی.

- تدریس نمونه در کلاس با حضور همکلاسان، بحث و انتقاد یک جلسه

- مشاهده تدریس مدرسان در کلاسهای رسمی بحث و انتقاد

- تدریس مستقل در کلاسهای رسمی دو جلسه

تهیه آزمون برای تدریس انجام شده و تجزیه و تحلیل آنها با استفاده از اصول و ارزشیابی نسبتها (تعیین

منابع اصلی درس:

- ۱- روشهای نوین تدریس، محرم آقا زاده، آخرین چاپ
- ۲- روشهای یادگیری و تحقیق در علوم پزشکی، دکتر فریدون عزیزی، آخرین چاپ
- ۳- راهنمای تدریس برای اساتید علوم پزشکی و بهداشتی، کریستین ایوان، آخرین چاپ
- ۴- کلیات روشها و فنون تدریس، امان الله صفوی، آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس - شرکت در امتحان عملی - شرکت در امتحان میان ترم و پایان ترم

هدف کلی درس:

توانایی دانشجویان در طراحی و اجرای طرح های ارزشیابی نظام آموزشی

شرح درس: فراگیران در طول این درس با طراحی و اجرای ارزشیابی نظام آموزشی آشنایی لازم را کسب خواهند نمود.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

۱- طراحی آموزشی

مفهوم طراحی آموزشی و برنامه ریزی درسی - تعیین نیازهای آموزشی - تهیه فهرست مطالب درسی یا رئوس کلی برنامه درسی - تعیین هدفهای آموزشی ویژه تدریس هدفهای رفتاری - عوامل مؤثر بر تعیین و انتخاب هدفهای آموزشی - طبقه بندی هدفهای آموزشی و ارائه سطوح طبقه بندی هدفها در هریک از سه حیطه: شناختی، عاطفی، و روانی و حرکتی - مراحل برنامه ریزی درسی: - انتخاب محتوای آموزشی - راهبردهای تدریس - راهبردهای یادگیری - تهیه مواد آموزشی و سازماندهی آنها - تعیین منابع و نیروی انسانی مورد نیاز، تجهیزات و تسهیلات، منابع مالی و آموزشی - تعیین روش ارزشیابی برنامه آموزشی و اجزای آن - بازنگری برنامه - ارزشیابی منجاری و ملاکی.

۲- ارزشیابی سیستم آموزشی و اجزای آن

تعریف نظام آموزشی - ساختار سازمانی برنامه های آموزشی - تعریف ارزشیابی - زمینه های ارزشیابی عوامل برونی نظام آموزشی - زمینه های ارزشیابی عوامل برونی نظام آموزشی - ابزار ارزشیابی - ارتباط بین نظام آموزشی و جامعه - هدفهای نظام آموزشی - ارزشیابی برنامه کارآیی برونی نظام - نیروی انسانی، منابع آموزشی، منابع مالی، کارکنان، تجهیزات، تجزیه و تحلیل وضعیت کارکنان و امکانات در نظام آموزشی و تجزیه و تحلیل مالی.

منابع اصلی درس:

- ۱- مقدمه ای بر برنامه ریزی آموزشی و درسی، علی نقی پور ظهیر، آخرین چاپ
- ۲- برنامه ریزی درسی، جی. گالن سیلور، آخرین چاپ
- ۳- اصول ارزشیابی، آرنل فینک، آخرین چاپ
- ۴- چند مبحث اساسی در برنامه ریزی درسی، دکتر علی شریعتمداری، آخرین چاپ
- ۵- برنامه ریزی برای تدریس و یادگیری بهتر، جی. گالن سیلور، ویلیام ام. الکساندر، آرتور جی لوئیس، آخرین چاپ
- ۶- سایر منابع علمی روز موجود

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس - شرکت در امتحان عملی - شرکت در امتحان میان ترم - شرکت در امتحان پایان ترم

کد درس: ۱۲

نام درس: مشاوره و راهنمایی در مامایی و بهداشت باروری

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ عملی

هدف کلی درس:

شناخت مفاهیم و اصول مشاوره و راهنمایی و تشخیص چگونگی کاربرد اصول و تکنیک های آن در رابطه با مسائل و مشکلات آموزشی، بهداشتی و درمانی مراجعان.
نقش ماما در مشاوره و راهنمایی افراد خانواده در زمینه های مختلف آموزشی، بهداشتی، ژنتیکی و مسائل جنسی.

شرح درس: فراگیران ضمن آشنایی با مفاهیم و اصول مشاوره و راهنمایی در ارتباط با مسائل آموزشی بهداشتی و درمانی با هماهنگی استاد مربوطه مهارت لازمه را بکار خواهند گرفت.

رئوس مطالب: (۲۶ ساعت نظری) - (۱۷ ساعت عملی)

۱- راهنمایی و مشاوره - هدایت و ارشاد - در اسلام - تعریف و - راهنمایی و - مشاوره - اصول و هدفهای راهنمایی و مشاوره - فنون و روشهای مختلف راهنمایی و مشاوره بصورت مستقیم و غیر مستقیم (مشاهده، مصاحبه، پرسشنامه، واقع نویسی، شرح حال نویسی) - انواع راهنمایی و مشاوره در رابطه با مشکلات آموزشی، بهداشتی، روانی و اجتماعی (به صورت انفرادی و گروهی) - کاربرد راهنمایی و مشاوره (نحوه اجرا و برگزاری جلسات مشاوره، شروع و ختم آن) - معنای درجه بندی رفتار - آزمونهای روانی (انواع آنها، نقش فریک در راهنمایی و مشاوره افراد) - پرونده تحصیلی، تشخیص مسائل و مشکلات دانشجویان - برقراری ارتباط (در نقش معلم و ماما).

۲- نقش ماما در مشاوره و راهنمایی از نظر آموزش، بهداشتی، ژنتیکی و مسائل جنسی با توجه به مشکلات جسمی، روانی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و رعایت حوازم اخلاقی و شرعی خانواده: - دوران بلوغ - قبل و بعد از ازدواج - دوران بارداری، زایمان و بعد از زایمان (با تأکید بر بهداشت و تنظیم خانواده) - نازائی - یائسگی

۳- ۱۷ ساعت عملی در مراکز مشاوره باید انجام شود.

توضیح: توصیه می شود تدریس این درس با هماهنگی بین استاد علوم تربیتی و مامائی انجام گیرد.

منابع:

- 1- D.L Medin , B.M. Ross , A.B. Markman Cognitive Psychology , Wilcy , Last edition
- 2- Sears R, Rudisill J , Mason - Sears C. Consultation Skills for Mental Health Professionals , Wiley , Last edition

۳- شفیع آبادی ش. پویایی گروه و مشاوره گروهی. آخرین چاپ

- ۴- برآوان، گرفت، درستانه مامائی میلز، آخرین چاپ
- ۵- اصول و روشهای راهنمایی و مشاوره، سید مهدی حسینی بیرجندی، آخرین چاپ
- ۶- اصول و فنون مشاوره، دکتر شقیع آبادی، آخرین چاپ
- ۷- مشاوره ژنتیک، نورزاد غلامرضا، آخرین چاپ
- ۸- مشاوره خانواده، مصطفی تبریزی، آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس - شرکت در امتحان عملی - شرکت در امتحان میان ترم و پایان ترم

کد درس: ۱۳

نام درس: سمینار در تحقیق

پیش نیازها یا همزمان: آمار حیاتی پیشرفته تحلیل آماری، روش تحقیق

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۵/۵ نظری - ۱/۵ عملی

هدف کلی درس:

- بالا بردن سطح مهارت دانشجو در امر پژوهش.

- کسب مهارت برای تدوین طرح پژوهش.

شرح درس: فراگیر با گذراندن این واحد ضمن افزایش آگاهی خود در زمینه فعالیتهای پژوهشی باید بتواند

یک طرح پژوهشی را طراحی، ارائه و بطور آزمایشی اجرا نماید.

رفوس مطالب: (۹ ساعت نظری) (۱ ساعت عملی)

مطابق با سرفصل فصل درس روش تحقیق.

منابع اصلی درس:

منابع روش تحقیق و مطالعه طرحهای تدوین شده توسط اساتید و سایر دانشجویان.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- حضور فعال در کلاس - انجام تکالیف محوله - ارائه یک طرح پژوهشی.

کد درس: ۱۴

نام درس: شناخت نوزادان نیازمند به مراقبت‌های ویژه

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

- ۱- شناخت حالات نوزاد در هنگام سلامت و بیماری و تشخیص نیازها و تصمیم مناسب در انتخاب اولویتها و اجرای مراقبت‌های مربوطه بویژه در نوزادان آسیب پذیر و در خطر.
- ۲- شناخت ضایعات، ناهنجاریها، آسیبها و بیماریهای نوزادان و روشهای مختلف پیشگیری انجام فوریت‌های پزشکی، کمک به درمان بمنظور کاهش میزان مرگ و میر نوزادان.
- ۳- کاربرد یافته های علمی در ارائه مراقبت‌های مربوط به نوزادان آسیب پذیر و خطر در بخشهای ویژه.
- ۴- آشنایی با حقوق نوزاد در خانواده از دیدگاه اسلام.

شرح درس: با گذراندن این درس دانشجویان ضمن شناخت نوزادان طبیعی و غیر طبیعی با اصول تشخیص درمان و مراقبت‌های لازم آشنا خواهند شد.

رئوس مطالب:

الف: نظری (۱۷ ساعت)

نوزاد طبیعی و Normal Variations شرح حال معاینه فیزیکی کامل نوزاد، تصاویری از Normal Variation نمایش داده شود.

مراقبت‌های اولیه نوزاد و مراقبت در اطاق زایمان - مراقبت از نوزاد در بخش نوزادان - هیپوترمی و عوارض آن و پیشگیری - بیماریابی (screening) - تعیین سن داخل رحمی و تقسیم بندی نوزادان برحسب سن حاملگی و وزن موقع تولد.

تعاریف و نحوه شناسائی نوزاد، ترم، نارس، دیررس، بزرگتر و کوچکتر از سن حاملگی - تعیین سن داخل رحمی (علائم ظاهری و عصبی) اشاره به مسائل خاص - مسائل روانی مادر و نوزاد - رابطه مادر و نوزاد، مادر، نوزاد، ظرفیت حواس نوزاد، آموزش در نوره نوزادی - مسائل ویژه نوزاد نارس - درجات مختلف نارس بودن (بینا بینی، متوسط و شدید) مشکلات و مسائل هردهسته (کنترل درجه حرارت، تغذیه، هیپوکسی، رشد، زردی، کم خونی، مسائل تنفسی، اسیدوز، مشکلات متابولیک).

- متابولیسم مواد قندی در جنین، در موقع زایمان، در نوزاد، اختلال تولید گلوکز در کبد، هیپوگلیسمی نوزادان هیپرانسولینیزم، هیپرگلیسمی نوزادان، درمان

- متابولیسم کلسیم و منیزیم، کلسیم (کلسیوتروپیک هورمونها، هیپوگلیسمی نوزاد)، منیزیم (کمبود منیزیم و هیپرمنیزیمی) راشیتیزم، استنوزی نوزادان نارس

- نوزاد (Large gestational Age) L.G.A، اهمیت، تشخیص، علل، تغییرات در ساختمان بدن و عمل این نوزادان درمان و پیش آگهی.

- نوزاد: تعریف، اهمیت، علل، وضعیت جفت، نوزاد مادر دیابتی (I.D.M) (مادر دیابتی، نوزاد، اشکالات متابولیسم برای نوزادان، درمان).

اریتروویلاستوز، سندرم بکریتز، ترانس پوزیشن آنورت و غیره.

- تغذیه

غذیولوژی هضم و جذب، مواد غذایی اصلی (اهمیت، احتیاجات، کمبود) تغذیه نوزاد ترم و نارس شیر مادر (ترکیب، مقایسه، مزایا، تکنیک، سنن، عقاید غلط، ورود داروها به شیر مادر، موارد منع، طرق مختلف تغذیه، اشکالات تغذیه، اثرات کمبود مواد غذایی از جمله ویتامین ها و Trace Elements تغذیه داخل وریدی.

شروع تنفس: نفسهای اول، محرکین تنفس، اداپتاسیون ریوی و گردش خون، مکانیک و تهویه ریوی - مسائل حاد تنفسی نوزاد - ریه های، اداپتاسیون گردش خون و اثرات آن بر روی استرس تنفس نوزاد، بیماری هیالین ممبران RDS و RSD پنومونی ناشی از آسپیراسیون داخل رحمی (از جمله مکونیوم)، عفونتهای ریه، پنوموتراکس، پنومومدیاستین، آمفیژم انترستیسیل

مسائل مزمن تنفسی: برنگیوپالوموناری دیسیلازیا، اثرات مزمن بیماریهای ریوی، بیماریهای مزمن ریه نارس، احیاء قلب و تنفس: گردش خون جنین و نوزاد، پاتولوژی آمفیبیسی جنین و نوزاد، آپنه اولیه و ثانویه، درمان، تکنیکهای خاص درمانی در ارتباط با مشکلات تنفسی نوزادان: اصول درمان نارسائی تنفسی باز نگهداشتن مجرای تنفسی نوزادان درمان با اکسیژن، ماشین تنفسی مصنوعی و سایر تجهیزات.

بیماریهای قلبی نوزاد: معرفی، فیزیولوژی، تشخیص، درمان، ارتباط بین دو بطن، بازماندن مجرای شریانی، نقص کوشیون A.P.V.D کوارکتاسیون آنورت هیپوپلازی قلب چپ- تنگی آنورت، ترانس پوزیشن عروقی بزرگ، تترالوژی فالو، آنژی شریان ریوی بدون V.S.D سندرم هتروتاکسی، نکستروکاردی بیماری اولیه میوکارد، اختلالات ریتم.

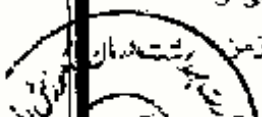
زردی ها: متابولیسم بیروبین در جنین و نوزاد، یرقان فیزیولوژیکه بررسی زردی نوزاد، مقادیر طبیعی بیلیروبین، زردیهای پاتولوژیکه، علل و از جمله ناسازگاریهای گروههای خونی، اثرات سمی بیلیروبین، درمان، پیشگیری، یرقان ناشی از کولستان، هپاتیت و آنژی مجازی صفراوی.

مسائل خونی نوزاد: کم خونی، پلی سیتمی، هموگلوبین جنین، اختلالات انعقادی، اختلالات گلبولهای سفید، آب و الکترولیتها و مسائل گوارش نوزاد ترکیب آب و غیره در بدن جنین و نوزاد، اصول درمان با آب و الکترولیتها مسائل کلینیکی در ارتباط با مشکلات آب و الکترولیتها، مسائل درمانی آب و الکترولیتها، مسائل مربوط به مکیدن و بلعیدن، استفراغ (علل، درمان) اسهال (علل، درمان) انتروکولیت نکروزان خونریزیهای گوارش و غیره.

مسائل کلیوی و جهاز ادراری: کلیه و رشد و تکامل آمیریولوژی، فیزیولوژی، بررسی کار کلیه، آنومالیاها نارسائی ادم و مصرف دیورتیک ها، عفونت (اختلالات رشد باعث مسائل کلیوی، انسداد مجاری ادرار، عفونت دستگاه ادراری.

مسائل ایمنی جنین و نوزاد: ایمنولوژی جنین و نوزاد، تکامل سیستم مصون سازی، ارتباط جنین و نوزاد و مادر پیامدهای ایمنولوژیک، عفونت داخل رحمی، بررسی ایمنی نوزاد

مسائل عفونی نوزاد و جنین: فارماکولوژی آنتی بیوتیک ها در نوزادان، عفونتهای نازوکومیال ویروسی و باکتریایی، سپتی سمی مننژیت، استومیلیت و آرتویت چرکی، عفونتهای ادراری، عفونت های مزمن مادرزادی (سرخچه، توکسوپلاسموز، سیتومگال، هرپس و سیفلیس) و غیره.

مسائل جراحی: کلیات، ضایعات سر و گردن، دیسترس تنفسی ناشی از انسداد، مری، جراحی شکم (انسداد روده ها، اختلالات چرخش، وولولوس، مال روتیشن) اختلالات ناف و دیواره شکم. نومورها و سرطانهای نوزاد: تشخیص و تشخیص افتراقی، تراژوم ها، نومورهای کلیه، ترابلاستوم، همپاتریلاستوما، رتینوبلاستوما، لوسمی، هیستوسایتوزیس ایکس و غیره.

مالفورماسیونهای مادرزادی: انواع توارث، آنومالیهای کروموزومی، مالفورماسیونهای شایع (آکوندروپلازی، سندرم آپریت، سندرم بک ویتزکری، دوشا، سندرم دی رنگ، سندرم تریچرکالین، استنوزت، امپرنکتا، سندرم پاترک، استورژوبر، سندرم ترنو، سندرم فتال الک، سندرم فتال هایدانتورفین، تریزومی ها و غیره) مسائل ارتوپدی: معاینه از نظر ارتوپدی، آنومالیهای عضلانی استخوانی (کمی و زیادی انگشتان، چسبندگی نبودن رادیوس)، کلیل فایل، تورنیکولی ها (مهره ها، منگومایلیوسل) اندام فوقانی (اندام تحتانی، متاتارسوس، ادکتوس تیلیس کالکاتروالگوس درشت نی، نازک نی، زانو در رفتگی مادرزادی، مفصل ران) آنومالیهای عمومی عضلانی استخوانی عفونت استخوان و مفاصل.

ضمایعات زایمانی: ضایعات نسوج نرم (قرمزی، خراش، خونمردگی، نکروزسیخ چربی بریدگی) ضایعات چشمه (پوست، سفال هماتوم، شکستگی استخوان صورت چشم، پلکها، اعصاب سمپاتیک، عضلات چشم، عصب چشم، قرنیه ملتحمة چشم، خونریزی داخل چشم، گوش، فلج تارهای صوتی) ضایعه گردن و شانه (شکستگی ترقوه، فلج اعصاب تیراکال، فلج عصب فرنیک، ضایعه در عضله استرنوکلوئید و ماستوئید) ضایعه به ستون مهره ها و نخاع، ضایعه به امعاء و احشاء (پارگی کبد و طحال، خونریزی فوق کلیه) آسیب به انتها (شکستگی استخوان بازو و ران، در رفتگی، جدایش اپی فیز) آسیب به دستگاه تناسلی، آسیب ناشی از مانیتور جفت در داخل رحم.

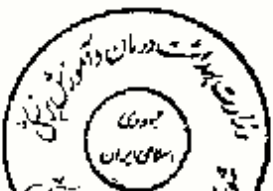
مسائل عصبی نوزاد و پیگیری نوزاد حاصله از حاملگی ها و زایمانهای خطرناک: بررسی یافته های طبیعی و غیر طبیعی، ترانس ایلومیناسیون، یافته های آزمایشگاهی آپته و تنفس های پروردیک، تشنج (متابولیک، ضربه، عفونت، آنومالی، دارو، اعتیاد و غیره) عفونت، عفونی ناشی از کمبود اکسیژن، خونریزی داخل جمجمه، مسائل تکاملی بزرگی بیش از اندازه سر، اشکال غیر طبیعی فرم سر منگومایلیوسل و مسائل مربوطه، پیگیری طولانی نوزاد بین (تشکیلات، پرستل، برنامه، مرگ زودرس، سن حاملگی و وزن، درجه سلامت عمومی، شنیدن، صحبت کردن، سلامت عصبی، درجه هوشیاری و غیره).

بیماریهای متابولیک ارثی: تعریف سابقه خانوادگی، رژیم غذایی، علائم بالینی، بیماریابی، آنومالیهای بالینی (اشکال مختلف)، درمان، شناسایی، قبل از تولد.

مسائل پوستی نوزاد: انواع (وارثه ها) فیزیولوژیک و ژنتیک، ضربه کهنه سوز، نقایص، ناخن، عرق و مو، آنومالیهای تکاملی عروقی، عفونت، مسائل تاولی (غیر عفونی)، اختلالات پوسته شدن، اکزما، درماتوزهای ایدیوپاتیک.

مسائل غدد داخلی نوزاد: آلت تناسلی مبهم و مسائل مربوط به غدد تناسلی، مشکلات غده آدرنال، مسائل غده تیروئید.

مسائل چشمی: معاینه، کنژکتیویتها، کاتاراکت، گلوکوم، رترولتال فایبروپلازی، رتینوبلاستوما، فایبروپلازی، توکسوپلاسموز، بیماری سیتومگالو ویروس، سرخچه و اختلالات ناشی از فتوراپی.

فارماکولوژی جنین و نوزاد: فارماکولوژی حاملگی، فارماکولوژی جنین، فارماکولوژی نوزاد، داروهای خاص و معرف کلینیکی آنها، پیشرفتهای تازه در درمانشناسی نوزادان: تشکیلات وارگانیزاسیون بخش نوزادان و

N.I.C.U

ب: کارآموزی (۵۱ ساعت)

در بخشهای نوزادان تحت مراقبتهای ویژه.

بر طی این دوره فراگیر مهارتهای کسب شده در درس تئوری را در بخش مراقبتهای ویژه نوزادان تحت نظارت پزشک متخصص بکار خواهد گرفت.

منابع اصلی درس:

- 1- Nelson text book of pediatrics/ edited by Richard E. Behrman, Philadelphia: U. B. Saunders, last edition
- 2- Janet Rennie. Robertson's textbook of neonatology. Churchill livingstone; last edition
- 3- John Kattwinkel, Susan Denson, Jeanette Zaichkin, Susan Niermeyer. Textbook of Neonatal Resuscitation; American Academy of Pediatrics; Last edition.
- 4- D. Keith Edmonds, John Dewhurst. Dewhurst's Textbook of Obstetrics and Gynaecology for Postgraduates, Contributor John Dewhurst. Blackwell Publishing, last edition

شیوه ارزشیابی دانشجویان

حضور فعال در کلاس - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم و

بالینی

نام درس: بارداری و زایمان و پدیده های نوین در مامائی (۱)

کد درس: ۱۵

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

- بالا بردن سطح دانش فراگیر و کاربرد مستقرات اسلام در مورد بهداشت قبل از ازدواج زمان لقاح و بهداشت و اصول مراقبتهای دوران بارداری در جهت کمک به تامین سلامت جسمی، روانی، اجتماعی مادر و جنین و نوزاد.
- کسب اطلاعات کامل در زمینه حالات روحی و عوامل مؤثر بر سلامت روانی مادر و دوران بارداری - بارداری همراه با بیماریهای داخلی و جراحی، عفونی، صدمات - عوامل مؤثر بر رشد و تکامل جنینی و طرق پیشگیری از عوارض و ناراحتیهای ناشی از این دوران.
- مهارت در بکاربردن نظریه و مفاهیم جدید مادری، پدیری و کارکرد در ارائه خدمات مامائی - پایبند بودن به محدودیتهای و مسئولیتهای حرفه ای و رعایت موازین شرعی در ارائه خدمات مامائی.

شرح درس: فراگیران آشنایی لازم و آرزو زمینه های کاربرد نظریه ها و مفاهیم جدید مادری و پدیری و عوامل مؤثر بر سلامت فیزیکی و روانی زن قبل و بعد از باروری بر رشد و تکامل جنین و بیماریهای داخلی و جراحی کسب خواهند نمود.

رئوس مطالب: (۳۲ ساعت نظری)

مراقبتها و مشاوره قبل از بارداری - مفاهیم جدید بهداشت مادری و نوزادان و مفاهیم مادری، پدیری و آشنایی با مسائل و مشکلات اجتماعی، روانی مادر و افراد خانواده در انتظار فرزند و نقش ماما در این زمینه. - لقاح و باروری - فیزیوپاتولوژی جفت و جنین - روشهای بررسی سلامت و تعیین سن جنین - کاربرد سونوگرافی در مامائی - عوامل مؤثر بر رشد و تکامل جنین - علائم و تشخیص بارداری - تغییرات فیزیولوژیک در دوران بارداری - مراقبتهای دوران بارداری با تاکید بر آموزش بهداشت، تغذیه، تمرینات ورزشی تنفسی، کم کردن دود - عوارض عمده دوران بارداری با ذکر علل و عوامل ایجاد کننده، علائم، تشخیص پیشگیری فوریتهای پزشکی و درمان بشرح زیر:

خونریزی های سه ماهه اول، دوم، سوم و خونریزی پس از زایمان (زودرس و دیررس) شوک هیپوولمیک، غل و عوارض، تشخیص، اداره و درمان - کورتاژ درمانی - استقرائهای شدید حاملگی - عدم تعادل مایعات و الکترولیتها - مسمومیت حاملگی و عوارض ناشی از فشار خون بالا - هیدآمینوس - چند قنولی - مرگ داخل رحمی و مرده زایی - بارداری در دوران نوجوانی و ستین بالا - بارداری همراه با عوارض ناشی از ناهنجاریهای لگن و دستگاه تولید مثل - مروری بر بارداری همراه با بیماریهای داخلی و جراحی، عفونی، مقاربتی، صدمات در دوران بارداری با ذکر اختلالات در دستگاههای مختلف بدن بصورت تبادل نظر بین استاد و دانشجو برای رفع ابهامات (الطفاً سرفصل دروس فیزیوپاتولوژی دوران بارداری قبلاً مورد توجه قرار گیرد).

موارد مشروحه فوق میتواند بصورت کنفرانس و تبادل نظر بین استاد و دانشجویان در جهت رفع ابهامات باشد.

منابع اصلی درس:

- 1-Gary Cunningham. Williams Obstetrics. (last edition).Newyork: Mc GrowHill;
- 2-Leonard. Maternity and women health. Lowder milk: mosby: (last edition).

شمیوه ارزشیابی دانشجوی:

حضور فعال در کلاس - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم -

کد درس: ۱۶

نام درس: کارآموزی بارداری و زایمان و پدیده های نوین در مامایی (۱)

پیش‌نیاز یا هم‌زمان: بارداری و زایمان و پدیده های نوین در مامایی (۱)

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: ۱ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

فراهم آوردن فرصتهای یادگیری مطالب ذکر شده در مبحث تئوری در بالین

شرح درس:

در طول این دوره فراگیران با بکارگیری دانشتهای کسب شده در ارتباط با سلامت مادر در دوران بارداری به امر مراقبت ویژه از زنان باردار در مراکز بهداشت مادر و کودک و درمانگاههای مامائی دوران بارداری خواهند پرداخت.

رئوس مطالب: (۵۱ ساعت کارآموزی)

مطابق با سرفصل دروس نظری

در مراکز بهداشتی مادر و کودک تحت سرپرستی استاد مربوطه و درمانگاههای مامائی مربوط به دوران بارداری و مراقبت از زنان باردار نیازمند به مراقبتهای ویژه تحت نظارت پزشک متخصص

منابع اصلی درس:

منابع ذکر شده در درس نظری

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در بالین - انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان عملی

هدف کلی درس:

بالا بردن سطح دانش فراگیر در مورد روشهای جدید در زمینه انجام انواع زایمانهای عادی و غیر عادی از جهت کمک به تأمین سلامت و کم کردن میزان مرگ و میر مادر و نوزاد.

کسب اطلاعات کامل در زمینه حالات روحی مادر و عوامل موثر بر کم کردن و یا تشدید درد زایمان - عوامل موثر بر زجر مادر و جنین - انجام زایمان مادر نیازمند به خدمات و مراقبتهای ویژه و انجام زایمان همراه با جراحیهای کوچک - عوارض و اختلالات دوران زایمان فوریتهای مامائی - طرق پیشگیری و فوریتهای پزشکی آن.

فراهم آوردن فرصتهای یادگیری جهت گسترش معلومات دانشجو در مورد بهداشت و اصول مراقبتهای دوران بعد از زایمان، شیردهی، ناراحتیها و عوارض ناشی از این دوران - عوامل موثر بر سلامت جسمی، روانی و اجتماعی مادر و نوزاد و خانواده در این دوران.

بالا بردن سطح دانش فراگیر و کاربرد دستورات اسلام در مورد روشهای نوین بهداشت و تنظیم خانواده و کسب تجارب عملی در برنامه ریزی و اجرای روشهای مختلف پیشگیری از حاملگی ناخواسته. آگاهی و مهارت لازم برای معاینه مادران و نوزادان در این دوران و توان توجیه فلسفه و نقش این معاینات در تشخیص و تفویض اهمیت این معاینات به دوره های پائین تر و شناخت مادران و نوزادان نیازمند به مراقبتهای ویژه.

شرح درس:

با گذراندن این درس فراگیران با روشهای جدید در زمینه زایمان طبیعی و غیر طبیعی و کاهش اضطراب مادر بصورت روحی و فیزیکی آشنا شده مهارتهای لازم را بمنظور دستیابی به سلامت مادر کسب خواهند نمود.

رئوس مطالب: (۱۵ساعت نظری) - (۵۱ ساعت کارآموزی)

الف)

فیزیولوژی انقباضات رحم - تئوریا و مکانیسم شروع انقباضات غیر طبیعی زمدان - ناهنجاریهای دستگاه تناسلی. - عوامل بوجود آورنده زجر جنینی در مراحل مختلف زایمان با ذکر علل، علائم، روشهای نوین تشخیص زجر جنینی، پیشگیری و فوریتهای پزشکی (عوامل مربوط به مادر، جنین و جفت) - روش استفاده از دستگاهها (fetal heart monitoring) و تکنولوژی جدید در تشخیص و خواندن نوار - تعیین pH و ...
علل، علائم و عوارض دوران زایمان، مکانیسم انجام زایمان، طرق پیشگیری فوریتهای پزشکی در زایمانهای مشکل (Dystocia) بشرح زیر:

در اثر غیر طبیعی بودن نیروهای خروجی (انقباضات رحم) در اثر ناهنجاریهای یرزانتاسیون، پوزیشن و بزرگی آنومالی جنین - در اثر تنگی لگن - در اثر ناهنجاریهای دستگاه تناسلی - چند قلوئی - زایمان با فورسپس و واکيوم (انواع، موارد، عدم موارد و عوارض) - زایمانهای زودرس (prematurity) - زایمانهای دیررس (post maturity) - اختلال رشد جنین (IUGR) - پارگی زودرس کیسه آب P.R.O.M. - (طرز تشخیص، اداره، محور زایمان) - صدمات وارده به مجرای زایمانی با ذکر علل، علائم، پیشگیری و درمان. جراحیهای که با یک زایمان طبیعی ممکن است همراه باشد: اپی زیاتومی (انواع، طرز ترمیم، عوارض) - پارگیهای پریته (انواع، طرز ترمیم، عوارض) ممانتومهای ولووواژن و ترمیم آنها - پارگیهای واژن و سرویکس پارگی زهدان (انواع طرز تشخیص درمان) - کوراژ - انورسیون رحمی (حاد مزمن) علت، علائم، درمان) - سزارین (تعریف، موارد، انواع، موارد مصنوع و عوارض). فوریتهای مامائی شامل پارگی زهدان، برگشتگی زهدان، تمایش بند ناف و سقوط آن، آمبولی مایع آمنیوتیک. موارد انتقال خون در مادر و نوزاد و غیره...

بیهوشی و رآنیماسیون (روشهای مختلف زایمان بدون درد) فراموشی - بیدردی و بیهوشی در مامائی - انواع داروهای ضد درد - بیهوشی دهنده و اثرات بیحسی اطراف گلوی زهدان - پودندال و پرینه آل، بلوک شرمگاهی و میاندره - بیحسی نخاعی - اثرات داروها بر روی مایه و جنین (عوامل تراوتورنیک). مشخصات نوزاد تازه متولد شده و مراقبتهایش - نحوه و موارد احیای نوزاد - اثرات داروهای مورد مصرف مادر در Labor در جنین و نوزاد بهداشت و مراقبتهای دوران بعد از زایمان - مراقبتهای فوری بلافاصله بعد از زایمان از مادر و نوزاد (شامل کنترل خونریزی - معاینه کامل جفت و پرده ما و مجرای زایمانی - توجه به وضع عمومی مادر و نوزاد تا ۲ ساعت اول بعد از زایمان) - اقدام مقتضی در مورد RH منفی - مراقبتهای دوران نفاس و فیزیولوژی آن (روزهای بستر) شامل معاینات عمومی مادر بویژه کنترل میزان ترشحات و خونریزی (لکوره) - پستان و ترشح شیر - وضع ادراری و اجابت مزاج وضع پرینه و غیره - عوارض دوران نفاس: عفونتهای بعد از زایمان (عفونتهای دستگاه تناسلی - ادراری - پستان - شوک عفونی) باقی ماندن جفت در زهدان - برگشتگی زهدان - فلبیت - ترمبوز و آمبولی ریه - حالات و عوارض روانی - تازه هائی از روشهای مختلف پیشگیری (زن و مرد) - نقش ماما و خانواده و مراکز بهداشتی، درمانی در پیشبرد اهداف و اجرای برنامه های بهداشت و تنظیم خانواده.

(ب)

در اطاق زایمان

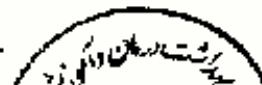
فراگیران با گذراتیدن این دوره با کارآموزی در اطاق زایمان قادر به کاربرد روشهای جدید زایمان طبیعی و غیر طبیعی تحت نظارت پزشک متخصص می باشند.

منابع اصلی درس:

1- Gary Cunningham. Williams Obstetrics. (last edition). Newyork: Mc GrowHill;

(last edition)

2- Leonard. Maternity and women health. Lowder milk: mosby: (last edition) .

4- Management of high-risk pregnancy: an evidence-based approach, John T. Queenan, Catherine Y. Spong, Charles J. Blackwell Pub.(last edition)

شیوه ارزیابی دانشجوی:

حضور فعال در کلاس و بالین - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم، پایان ترم و بالین.

نام درس: بیماریهای زنان و نازایی

پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری - ۱ واحد کارآموزی

کد درس: ۱۸۰

هدف کلی درس:

بالا بردن سطح دانش فراگیر و شناخت کامل از بیماریهای زنان و نازایی و تشخیص حالات سلامت و بیماری و تصمیم مناسب در انتخاب اولویت در اجرای مراقبتهای مربوطه (جسمانی، روانی و اجتماعی)

شرح درس: فراگیران با گذراندن این درس ضمن افزایش دانش فرد در زمینه بیماریهای زنان، نازایی، اصول درمان و مراقبتهای مربوط به آن را کسب خواهند نمود.

رتبوس مطالب: (۲۴ ساعت نظری) - (۵۱ ساعت کارآموزی)

الف) نظری:

۱- بیماریهای زنان

آشنایی یا روشهای جدید تشخیصی - بیماریهای فرج و مهبل - بیماریهای دهانه و دهان، تومورهای خوش خیم و بدخیم - بیماریهای مقاربتی تناسلی - بیماریهای جسم رحم: - ناهنجاریهای مادرزادی - کچ راهپا - سیتوسل رکتوسل - پرولاپسوس رحم - بیماریهای خوش خیم چشم رحم - آندومتریوز - بیماریهای بدخیم رحم - سل دستگاه تناسلی - بیماریهای لوله سالپنژیتها - ناهنجاری و تومورهای لوله - بیماریهای تخمدان - تومورهای خوش خیم و بدخیم تخمدان - سندرم پلی کیستیک تخمدان - عوارض اندراری - فیستولهای ریکوژیتال و ریکوژوژیتال - خونریزیهای غیر طبیعی رحم: - اختلالات قاعدگی - آمنوره - دیسمنوره - یائسگی - دوجنسی ها - بلوغ - بلوغ زودرس و دیررس - سندرم آدرنوژیتال - بیماریهای پستان - تومورها - کیستها - اعمال جراحی زنان - درمان پزشکی و مراقبتهای مربوط در بیماریهای زنان - آموزش بهداشت - فوریتهای پزشکی در زنان.

نازایی

تعریف علل - بررسی و تحقیق در نازایی زنان - اصول بررسی در ناباروری مردان - آزمایشات لازم جهت تشخیص علل نازایی - عوامل مشترک نازایی و ناباروری در مردان - انسوفلاسیون - هیدروتوبیشن - هیستروسالپنگوگرافی - لاپاراسکوپي - کولپوسکوپي - هیستروسکوپي - بیماریهای رحم و نازایی - بیماریهای لوله و نازایی - بیماریهای تخمدان و نازایی - تضعفکاری و اثرات داروها بر تضعفکاری - پیوستگاندین ها - بررسی وضع غدد در نازایی (تیروئید - تخمدان - سورنال - هیپوفی) - موارد استعمال هورمونها در ژنیکولوژی - تلقیح مصنوعی از همسر

ب) کارآموزی

منابع اصلی درس:

- 1- J. Ryan. Kistners Gynecology and women health. (Last edition)
- 2- Jona than s. Berek., Novaks Gynecology : Philadelphia; (last edition).

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

حضور فعال در کلاس و بالین - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم و بالین.

نام درس: اپیدمیولوژی خانواده و جامعه

کد درس: ۱۹

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی

هدف کلی درس:

تسلط و مهارت در تشخیص عوامل مؤثر بر اپیدمیولوژی خانواده - تسلط و مهارت بر الگوهای اپیدمیولوژیک بیماریهای عفونی - تسلط و مهارت در مسائل اپیدمیولوژیک بهداشت مادر و کودک - تسلط و مهارت در شناسایی معیارها، نتایج و پویایی مسائل بهداشتی و توان برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی ارتقاء بهداشتی و برنامه ها و راهکارهای پیشگیری از بیماریها. - کسب مهارت لازم در اجرای طرق و روشهای پیشگیری و اصول بیماریابی (بیماریهای ژنتیکی) در جامعه - مشاوره ژنتیکی و آموزش به والدین در مورد حاملگی های بعدی و احتمال خطر در داشتنی یک فرزند معلول - کاربرد عملی و علمی از آثار و علائم بالینی و آزمایشگاهی در زمینه ژنتیکی در رابطه با ارائه خدمات بالینی مامائی.

شرح درس: با گذراندن این درس فراگیران ضمن دستیابی به اپیدمیولوژی بهداشت مادر و کودک و خانواده و الگوهای بیماریهای عفونی مهارتهای لازم را در زمینه اصول بیماریابی ژنتیکی، مشاوره های بیمارانی بصورت علمی و عملی کسب خواهند نمود.

رنوس مطالب: (۲۶ ساعت نظری) - (۱۷ ساعت عملی)

چگونگی اثر عضویت در خانواده بر بهداشت و بقای افراد - اپیدمیولوژی اجتماعی طبق آخرین دستاوردهای علمی با تمرکز بر:

عوامل خطرآفرین اختصاصی قریبی - ارتباطات اجتماعی، اقتصادی، رفتاری، اطلاعاتی و بیولوژیک بین اشخاص و گروههای آنها و آثار بر وضعیت بهداشتی اشخاص - اندازه گیری و ارزیابی عینی و ذهنی (subjective & objective) وضعیت بهداشتی. - تجزیه و تحلیل آماری تحقیقات در زمینه اثر مسائل خانواده بر بهداشت.

تاریخچه ژنتیک سیر تحولات ژنتیک:

تعاریف و اصطلاحات مهم و رایج در ژنتیک - ازدواج های فامیلی - اصول و اهمیت screening در مورد بیماریهای ژنتیک - تشخیص قبل از تولد اختلالات و بیماریهای مادرزادی - شرح مهمترین بیماریهای ژنتیکی قابل تشخیص قبل از تولد - مبانی ژنتیک مهندسی - مشاوره ژنتیک و اصول و اهمیت آن در جامعه - کاربردهای عملی ژنتیک مدرن در پزشکی و مامائی - فارماکوژنتیک - ژنتیک جمعیت - اصول کلی در مشاوره ژنتیکی

تجسس عملی با نظر استاد مربوطه به صورت حضور در آزمایشگاه و یا شرکت در جلسات مشاوره ژنتیکی انجام می شود.

منابع اصلی درس:

۱- بهداشت و مدیریت خانواده، بهودی، زهرا، (آخرین چاپ)

۲- ژنتیک در پزشکی، تامپسون، مکاینز، ویلارد، (آخرین چاپ)

۲- کنترل اختلالاتهای مادرزادی و ژنتیک در سطح جامعه. سازمان بهداشت جهانی.

۴- بیماریهای ارثی (مشاوره ژنتیک). سازمان بهداشت جهانی.

۵- اپیدمیولوژی گوردیس، دکتر لون گوردیس، آخرین چاپ

۶- مبانی ژنتیک پزشکی ایمری، پیترترین پنی، شان الاره، آخرین چاپ

۷- سایر منابع علمی روز موجود.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس و بالین - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم و

بالین

نام درس: بهداشت باروری (۱) بهداشت باروری و حقوق آن

کد درس: ۲۰

پیش‌نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری

هدف کلی ترم:

دانشجو پس از گذراندن این واحد قادر خواهد بود که:

بهداشت باروری و حقوق باروری را تعریف و توصیف نماید. - ابعاد مختلف بهداشت باروری را توصیف نماید. - ارتباط متقابل بین جمعیت و رشد اقتصادی پایدار بحث کند. - در مورد لزوم عدالت جنسی و تواناسازی زنان بحث کند. - در مورد خانواده، حقوق ترکیب و ساختار آن را توصیف نماید. - رشد و ساختار جمعیت را توصیف نماید. - حقوق و بهداشت تولید مثل را توصیف نماید و در مورد آن بحث کند. - در مورد بهداشت باروری، بیماری و مرگ و میر ناشی از عدم رعایت آن بحث نماید. - حقوق جنسی و باروری را براساس منشور IPPF توصیف نماید.

شرح درس: فراگیران با گذراندن این درس ضمن شناخت با بهداشت و حقوق باروری زنان با مراقبتهای بهداشتی اولیه و توانمندسازی زنان نیز دستیابی پیدا خواهند نمود.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت: نظری)

ارتباط متقابل جمعیت، رشد اقتصادی پایدار و توسعه، جمعیت و محیط زیست، جمعیت، اقتصاد و فقر، برابر و عدالت جنسیتی و تواناسازی زنان، تواناسازی زنان و وضعیت آنها، بخت‌بچه‌ها، مسئولیت و مشارکت مردان - خانواده‌ها نقشها و ترکیب و ساختار آن - گوناگونی ساختار و ترکیب خانواده - حمایت‌های اجتماعی و اقتصادی و خانواده - رشد و ساختار جمعیت - کودکان و نوجوانان، مردم سالخورده، مردم بومی، افراد با معلولیتها - حقوق و بهداشت باروری - حقوق و بهداشت باروری، تنظیم خانواده، بیماریهای مقاربتی و جلوگیری از آلودگی به ویروس ایدز، تعابلات جنسی و ارتباط جنسی، نوجوانان - بهداشت باروری، بیماری و مرگ و میر - مراقبت‌های بهداشتی اولیه و بخش مراقبتهای بهداشتی - بقاء و بهداشت کودک، بهداشت زنان و مادران، ایدز - حقوق جنسی و باروری براساس منشور IPPF

منابع اصلی درس:

۱- جمعیت، توسعه و بهداشت باروری، حبیب‌الله زنجانی و همکاران، آخرین چاپ

۲- باروری و جمعیت، تیلور، هاروکائیتک (مؤلفین)، آخرین چاپ.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم، پایان ترم

نام درس: بهداشت باروری (۲) بهداشت مادر و کودک
 پیش نیازها همزمان: شناخت نوزادان نیازمند به مراقبت‌های ویژه
 تعداد واحد: ۲ واحد
 نوع واحد: ۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ کارآموزی

هدف کلی درس:

- بالابردن سطح دانش فراگیر و کاربرد یافته های علمی در ارائه خدمات بهداشتی گسترده با توجه به مسائل خاص بهداشت مادر و کودک و خانواده در ایران و دستورات اسلام در این رابطه (بهداشت قبل از ازدواج - بهداشت نسل - دوران بارداری - حین زایمان - بعد از زایمان - تنظیم خانواده - بهداشت نوزاد - کودک) و شناخت کامل رابطه جسمانی، روانی، اجتماعی بهداشت مادر و کودک با سلامت و سعادت اجتماع - شناخت نوزاد - کودک و مادر نیازمند به مراقبت‌های ویژه - تشخیص نیازها و اولویتها در مورد آنان و در صورت لزوم ازجای آنها به مرازکن درمانی نریط - قدرت تفسیر و شناخت مسائل بهداشتی و بیوزان های آمازی مربوط به بهداشت مادر و کودک - کسب اطلاعات کامل در زمینه تازه هائی از بهداشت و تنظیم خانواده و تجارب عملی در برنامه ریزی و اجرای روشهای مختلف پیشگیری از حاملگی ناخواسته مجاز در اسلام - کسب مهارت در برنامه ریزی و آموزش تغذیه مناسب جهت مادر و کودک.

شرح درس: فراگیران با گذراندن این درس ضمن افزایش آگاهی خود در زمینه بهداشت باروری قبل از ازدواج، حین و بعد از زایمان و بهداشت تنظیم خانواده، نوزادان نیازمند به مراقبت‌های ویژه مهارت و اطلاعات لازم را به منظور برنامه ریزی و آموزش کسب خواهند نمود.

نویس مطالب:

الف) نظری (۲۶ ساعت)

مروری بر تعریف بهداشت مادر و کودک، اصول و هدف دامنه بهداشت مادر و کودک تأثیر اقتصادی و جلوه های اجتماعی بهداشت مادر و کودک در ابعاد آن با عوامل رفاه اجتماعی - چگونگی و فلسفه خدمات جامع بهداشت مادر و کودک، طرق مختلف ارائه خدمات بهداشت مادر و کودک در جهان و ایران - مروری بر جمعیت و حرکات آن - ساختمان سنی جمعیت و عوامل مؤثر بر ساختمان و حرکات جمعیت فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی مسائل جمعیتی ایران از دیدگاه بهداشت مادر و کودک - شاخصهای بهداشتی مربوط به بهداشت خانواده با تاکید به میزان مرگ و میر نوزادان، کودکان، مادران و طرق پیشگیری از مرگ و میر آنان - شناخت خانواده و احتیاجات آن، مشاوره پزشکی پیش از ازدواج با توجه به جنبه های اصلی آن - نکاتی تازه درباره بهداشت و مراقبت‌های دوران بارداری با توجه به مادران نیازمند به مراقبت‌های ویژه - نکاتی تازه درباره بهداشت و مراقبت‌های حین زایمان عادی و غیر عادی با توجه به مادران نیازمند به مراقبت‌های ویژه - معاینات لازم مادران برای بیماریابی - رشد و نمو و تفسیر منحنی های مربوط - تستهای تکامل - نوزاد سانم با مشخصات طبیعی - بهداشت و مراقبت‌های لازم - نوزاد نارس - آسیب پذیر - high risk و مراقبت‌های لازم - مروری بر واکنش‌سنجی - نقش و اکسیدها و مصلوح سازها در

پزشکی اجتماعی - کودکان ۳ تا ۵ ساله و مسائل مربوط به آنان - تغذیه کودکان بعنوان یک مساله در ایران - رابطه تغذیه و عفونت - سوء تغذیه - بیماریهای شایع کودکان با توجه به کودکان نیازمند به مراقبتهای ویژه - برنامه ریزی براساس فرآیند آموزش بهداشت، مدیریت و گرداندگی و اجرای برنامه های بهداشتی بصورت انفرادی یا گروهی بمنظور آموزش به مادر و افراد خانواده و ارزشیابی کمی و کیفی خدمات انجام یافته در مراکز بهداشت مادر و کودک - مروری بر بهداشت تنظیم خانواده، رابطه تنظیم خانواده در سلامت کودک و مادر - روش های تازه پیشگیری از حاملگی جراحی و غیر جراحی - نقش ماما، خانواده، مراکز بهداشتی در اجرای برنامه های بهداشت و تنظیم خانواده - بررسی - آگاهی از نظرات و نحوه اجزاء تنظیم خانواده در گروههای خاص اجتماعی و مقایسه آنها - بررسی مقایسه ای تغییرات جمعیت در جوامع روستائی و شهری و روند آنها - تجزیه و تحلیل نتایج حاصله از برنامه های بهداشت و تنظیم خانواده - نقش آینده بهداشت مادر و کودک، نقش گروههای بهداشتی در چگونگی عرضه خدمات بهداشتی و سازمان دهی دستگاههای اجرایی در ایران - ایجاد مراکز مدیریت مراکز بهداشت مادر و کودک، برنامه ریزی در جهت بهتر ارائه نمودن خدمات بهداشت مادر و کودک در ایران - توضیح: قسمتی از مباحث فوق می تواند بصورت کنفرانس و تبادل نظر بین استاد و دانشجویان در جهت رفع ابهامات باشد - معاینات و بررسی سلامت مادر و کودک با آماده کردن دانشجویان مابائی برای برخورد صحیح با مادر و کودک یافتن مسائل و مشکلات آنان با استفاده از روشهای علمی و استاندارد بطوریکه بتواند بررسی کاملی از وضعیت سلامت مادر و کودک بنماید.

- مصاحبه با مادر: - گرفتن شرح حال دقیق - سوابق بیماریهای داخلی - اعمال جراحی - تصادفات و غیره - سوابق شخصی (سن - وضعیت اجتماعی، ازدواج - حاملگی و زایمانهای قبلی) سوابق فامیلی - بیماریهای ارثی، دیابت، فشارخون - گرفتن علائم حیاتی

- معاینات پزشکی: علت بررسی و معاینات دستگاههای مختلف - اهداف یادگیری - وسایل کلینیکی لازم - تمرینهای لازم آموزشی - معاینه و بررسی دستگاههای مختلف بین: پوست - سر، گردن - چشم، دهان و بینی، حلق و حنجره - غدد لنفاوی گردن زیر بغل، معاینه پستان، قفسه سینه - معاینه دستگاههای تنفسی - قلب و عروق (از طریق مشاهده، گوش کردن صداهای قلب و ریه، لمس کردن دق کردن) معاینات شکم و جهاز هاضمه - معاینه دستگاه تناسلی، لکن مادر - دستگاه ادراری - معاینه اعصاب و معاینه اندام و ستون مهره ها. بررسی سلامت نوزاد و کودک: چگونگی گرفتن شرح حال، آگاهی بر نحوه معاینات نوزادان و کودکان - فلسفه اقدامات - معاینات لازم برای بیماریابی در کودکان با توجه مخصوص به بیماریهای واگیر - اختلالات رشد و تکامل - اختلالات بینائی - شنوائی - وضعیت posture و غیره

(ب) کارآموزی (۲۶ ساعت)

در مراکز بهداشتی مادر و کودک - خانواده شامل معاینات نوزادان - کودکان مادران و قدرت جدا ساختن افراد نیازمند به مراقبت های ویژه - آموزش بهداشت مادران بصورت انفرادی، گروهی - کاربرد روشهای مختلف و مجاز پیشگیری از حاملگی.

منابع اصلی درس:

۱- بهداشت و مدیریت خانواده، بهتودی، زهرا، آخرین چاپ.

۲- بنت براون، درسنامه مامائی ویلیامز، آخرین چاپ

3-Gary Cunningham. Williams Obstetrics. Newyork: Mc GrowHill; (last edition)

4-Stoppard, Miriam. Family Health Guide. Lendon: Dorling Kindersly, (last edition)

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

حضور فعال در کلاس و بالین - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم و

بالین

نام درس: بهداشت باروری (۳) اپیدمیولوژی خانواده و جامعه

کد درس: ۲۲

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی

هدف کلی درس:

تسلط و مهارت در تشخیص عوامل مؤثر بر اپیدمیولوژی خانواده - تسلط و مهارت بر الگوهای اپیدمیولوژیک بیماریهای عفونی - تسلط و مهارت در مسائل اپیدمیولوژیک بهداشت مادر و کودک - تسلط و مهارت در شناسایی معیارها، نتایج و پویایی مسائل بهداشتی و توان برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی ارتقاء بهداشتی و برنامه ها و راهکارهای پیشگیری از بیماریها. - کسب مهارت لازم در اجرای طرق و روشهای پیشگیری و اصول بیماریابی (بیماریهای ژنتیکی) در جامعه. - مشاوره ژنتیکی و آموزش به والدین در مورد حاملگی های بعدی و احتمال خطر در داشتنی یک فرزند معلول - کاربرد عملی و علمی از آثار و علائم بالینی و آزمایشگاهی در زمینه ژنتیکی در رابطه با ارائه خدمات بالینی مامائی.

شرح درس: با گذراندن این درس فراگیران ضمن دستیابی به اپیدمیولوژی بهداشت مادر و کودک و خانواده و الگوهای بیماریهای عفونی مهارتهای لازم را در زمینه اصول بیماریابی ژنتیکی، مشاوره ای بیماران بصورت علمی و عملی کسب خواهند نمود.

رئوس مطالب: الف: نظری (۲۶ ساعت) عملی (۱۷ ساعت)

چگونگی اثر عضویت در خانواده بر بهداشت و بقای افراد - اپیدمیولوژی اجتماعی منبغ آخرین دستاوردهای علمی با تمرکز بر:

عوامل خطر آفرین اختصاصی فردی - ارتباطات اجتماعی، اقتصادی، رفتاری، اطلاعاتی و بیولوژیک بین اشخاص و گروههای آنها و آثار بر وضعیت بهداشتی اشخاص. - اندازه گیری و ارزیابی عینی و ذهنی (subjective & objective) وضعیت بهداشتی. - تجزیه و تحلیل آماری تحقیقات در زمینه اثر مسائل خانواده بر بهداشت.

تاریخچه ژنتیک سیر تحولات ژنتیک:

تعاریف و اصطلاحات مهم و رایج در ژنتیک - ازدواج های نامیلی - اصول و اهمیت screening در مورد بیماریهای ژنتیک - تشخیص قبل از تولد اختلالات و بیماریهای مادرزادی - شرح مهمترین بیماریهای ژنتیکی قابل تشخیص قبل از تولد - مبنای ژنتیک مهندسی - مشاوره ژنتیک و اصول و اهمیت آن در جامعه - کاربردهای عملی ژنتیک مدرن در پزشکی و مامائی - فارماکوژنتیک - ژنتیک جمعیت - اصول کلی در مشاوره ژنتیکی

قسمت عملی با نظر استاد مربوطه به صورت حضور در آزمایشگاه و یا شرکت در جلسات مشاوره ژنتیکی انجام می شود.

منابع اصلی درس:

- ۱- بهداشت و مدیریت خانواده، بهنودی، زهرا- آخرین چاپ
- ۲- ژنتیک در پزشکی، تامپسون، مکاینز، ویلارد، آخرین چاپ
- ۳- کنترل اختلالهای مادرزادی و ژنتیک در سطح جامعه، سازمان بهداشت جهانی.
- ۴- بیماریهای ارثی (مشاوره ژنتیک)، سازمان بهداشت جهانی.
- ۵- اپیدمیولوژی گوردیس، دکتر لون گوردیس، آخرین چاپ
- ۶- مبانی ژنتیک پزشکی ایمری، پیترتن پی، شان الارد، آخرین چاپ
- ۷- سایر منابع علمی روز موجود.

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

حضور فعال در کلاس و بالین - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم و بالین

نام درس: بهداشت باروری (۲) برنامه ریزی، مدیریت بینه سازی سیستم ها در بهداشت باروری مادر و کودک

کد درس: ۲۳

پیش نیاز یا همزمان: بهداشت باروری ۱ و ۲ و ۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: واحد نظری - ۱ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

توانایی برنامه ریزی و ارزشیابی برنامه های خدمات بهداشتی مادر و کودک و همچنین توانایی مدیریت این خدمات.

شرح درس: در طی این درس دانشجو ضمن برنامه ریزی در جهت اجرای مدیریت بهداشت مادر و کودک به ارزشیابی این برنامه ها و توانمندسازی آنان با استانداردهای خواهد پرداخت.

رنوس مطالب

الف) نظری (۱۷ ساعت)

۱- برنامه ریزی:

مفاهیم و راهکارهای توسعه به ویژه از طریق برنامه ریزی های بهداشتی - کلیات برنامه ریزی و مهارت های برنامه ریزی - استراتژیهای برنامه ریزی - ارزیابی و تعیین نیازها - طراحی برنامه ریزی تقضیلی - پایش و ارزیابی برنامه - مدیریت زمان، منابع بودجه - ارزیابی اجمالی برنامه های بهداشتی مادر و کودک و باروری و تحلیل اقتصادی آنها

۲- ارزشیابی برنامه و خدمات:

- مفهوم کیفیت در خدمات بهداشتی- درمانی و نقش دولتها در ارتقاء کیفیت - استانداردها - شاخصها (STRUCTURE, PROCESS, OUT COME) - مفهوم QUALTY ASSURANCE - مفهوم QUALTY IMPROVEMENT - نحوه ارزشیابی اقتصادی پروژه ها، مداخلات و برنامه های بهداشتی- درمانی - بررسی هزینه- سودمندی (COST- BENEFIT) و هزینه- اثر بخشی (COST EFFECTIVENESS)

۳- مدیریت خدمات بهداشتی مادر و کودک و باروری:

انواع سیستم های مدیریت و نگرش نوین در مدیریت - فرایند تعیین مشکل، تصمیم گیری و حل مسأله - سازماندهی و تخصیص منابع (نیروی انسانی، مالی و ...) - رهبری و سرپرستی و اجراء و بسیج امکانات (راه اندازی) - سیستم اطلاعات در مدیریت و نظارت و ارزشیابی - الگوهای برای مشارکت مردم در خدمات بهداشتی

توجه: کلیه مفاهیم بالا با مثالهایی از خدمات بهداشت مادر و کودک و باروری باید ارائه شود.

ب) کارآموزی (۵۱ ساعت)

کارآموزی در مراکز بهداشتی درمانی آموزشی

نحوه ارائه: سخنرانی کارگاه آموزشی، کارگروهی، ارائه مطلب در کلاس

منابع اصلی درس:

- ۱- مدیریت کیفیت فراگیر در بهداشت و درمان. طیبی. جمال الدین. آخرین چاپ
- ۲- مدیریت و نظارت در مراکز بهداشتی درمانی. حیطه. محسن. پرویزی. مؤسس الرضا. آخرین چاپ
- ۳- مسأله یابی در سیستم های بهداشتی، درمانی قزوین. آصف زاده، سعید. آخرین چاپ.
- ۴- مدیریت پرستاری و مامایی. - هرو آبادی، شفیقه. مریاغی، اکرم. آخرین چاپ
- ۵- ارزیابی مراقبت های بهداشتی و درمانی و استانداردهای بیمارستانی. صدقیانی، ابراهیم. آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس و عرصه - چگونگی انجام تکالیف معموله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم و ارائه یک پروپوزال شامل برنامه ریزی بهداشتی و برنامه ارزشیابی توسط دانشجو.

کد درس: ۲۲

نام درس: بیماریهای کودکان و مسائل کودکان استثنائی

پیش نیازها، همزمان: شناخت نوزادان نیازمند به مراقبتهای ویژه

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

آشنایی کامل با بیماریهای کودکان و اصول مراقبت از کودکان در سنین مختلف از یکسالگی تا پایان ۱۲ سالگی. - شناخت انواع مختلف خانواده و کودکان در حال رشد در آنها و تأثیر خانواده و مدرسه و اجتماع بر رشد جسمانی- روانی و اجتماعی کودکان و شناخت عوامل مؤثر در رسیدن کودکان به حداکثر سلامت و سطح تکامل. آشنایی با مسائل کودکان استثنائی.

شرح درس: فراگیران با گذراندن این درس اطلاعات لازم را در ارتباط با بیماریهای کودکان تا ۱۲ سالگی و اصول مراقبتهای مربوط به آن، مهارتهای آموزشی را کسب خواهند نمود.

رئوس مطالب

الف) نظری (۲۶ ساعت)

- تدریس بیماریهای کودکان از طریق برگزاری کنفرانس توسط دانشجو با همکاری و راهنمایی استاد (متخصص بیماریهای کودکان) برای رفع ابهامات در مباحث مشروحه زیر:
 - ۱- شناخت بیماری و اثر بیماری در رشد و تکامل کودک- فلسفه و اهمیت پیشگیری در بیماریهای کودکان- عوامل آسیب پذیری کودکان- علل و عوامل کلی بیماری را در کودکان- اصول صحیح معاینه کودکان سالم و بیمار مهمترین و شایع ترین علل ابتلا به بیماری و مرگ و میر در کودکان بویژه در ایران- اختلاف بیماری در کودکان و بزرگسالان - علل، علائم، تشخیص و مراقبت از کودکان مبتلا به بیماریها و ناهنجاریهای تنفسی (تفاوتهای آناتومی و فیزیولوژی بین مجاری هوایی کودکان و بزرگسالان- کریپ، عفونت حاد لوزه و لارنژیت حاد- ذات الریه- برونشیت- آسم- التهاب گوش میانی- بیماریهای قلبی و عروقی- مادرزادی و نارسایی قلبی- کم خونیها- آنمی همولیتیک- لوسمی- نالاسمی- هموفیلی) - بیماریهای گزارش (اسهال و استفراغ- یبوست- عفونت روده ای- سوء تغذیه آویتامینوز- ادراری و تناسلی (سیتیت- نفروز- گلوکزوری- عفونت حاد- پیلونفریت و ...) - عصبی (تشنج- صرع- آنسفالیت- مننژیت- هیدروسفالی- تومورهای مغزی و ...) - غدد مترشجه داخلی (کرتینیسم- دیابت- بیماریهای پانکراس) - بیماریهای کلان (تب رماتیسمی و ...) - کلیات بیماریهای عفونی، اصول پیشگیری و درمان در بیماریهای عفونی و اکسیناسیون و کنترل ناقلین - بیماریهای عفونی (سرخک- سرخچه- آبله مرغان- مصلک- اوریون- سیاه سرفه- دیفتری- فلج کودکان و ...) - بیماریهای پوستی- متابولیکی- استخوانی- مسمومیت ها و ... ناهنجاریهای مادرزادی، درمان، جراحی و مراقبتهای مربوطه (شکاف کام و لب- آترزی مری و فیستول مری و نای- استنوزیلور- ماکولون- بیماریهای مادرزادی قلب- اسپینابیندیا- اکستروفی مثانه- اکتوپبی بیضه- فتق دیافراگماتیک- فتق ناف- دررفتگی مادرزادی مفصل هانش- شکستگی استخوانها- دررفتگیها- آترزی مقعد- پیچ خوردگی روده ها و ...

۲- بهداشت کودکان

رشد و نمو کودک - مفهوم بچه برای پدر و مادر - پدر شدن و مادر شدن - رشد کودک در بین خانواده - انواع رشد و فاکتورهای آن و رفتار والدین در مراحل مختلف رشد و نمو - توارث و بهداشت نسل - فرآیند مراقبت از کودکان نیازمند (جمع آوری اطلاعات، بررسی شناخت مشکل، برنامه ریزی، اجرا، ارزشیابی) - برقراری ارتباط با کودکان در سنین مختلف - تغذیه در سنین مختلف - سندرم جدائی در سنین مختلف

۳- مسائل کودکان استثنائی

- تعریف کودکان استثنائی - تعریف آموزش و پرورش استثنائی - هدفهای تربیتی و آموزشی کودکان استثنائی - تفاوت های فردی - تفاوت های درونی - تفاوت های بیرونی - عقب ماندگی ذهنی - علل و عوامل مؤثر در عقب ماندگی ذهنی - نقش ارث - نقش محیط - قبل از ازدواج - تشکیل نطفه - زمان بارداری - زمان تولد - بعد از تولد - در مورد کودکان عقب مانده ذهنی چه میتوان کرد - راههای پیشگیری عقب ماندگی ذهنی - گروه بدنی عقب ماندگی ذهنی - اصول و اهداف آموزشی و تربیتی و حرقه ای عقب ماندگی ذهنی - کودکان نابینا و نیمه بینا - تعریف نابینائی - علل نقص بینائی - مسائل و ویژگیهای خاص کودکان و دانش آموزان نابینا - اهداف آموزشی - تربیتی و حرقه ای نابینایان - کودکان ناشنوا و نیمه شنوا - تعریف ناشنوائی - علل و انواع مختلف ناشنوائی - روشهای بازپروری ناشنویان - اختلال گویائی - علل اختلالات گویائی - لکنت زبان - مراحل لکنت زبان - علل لکنت زبان - روشهای اصلاح و بازپروری لکنت زبان - کودکان سازش نایافته - ناسازگار - تعریف رفتار - رفتار نامطلوب (غیر عادی) - رفتار غیر عادی و عقب ماندگی ذهنی - رفتارهای شرطی - نظری به علل رفتارهای غیر عادی - اصول کلی در برنامه ریزی تغییر رفتار - کودکان معلول بدنی - علل معلولیت های بدنی - بازپروری های حسی و حرکتی - روشهای آموزشی و بازپروری گونه ای و شفلی - کودکان تیزهوش - تعریف هوش و کودکان تیز هوش - ضرورت تشخیص و شناسائی استعداد های درخشان - ویژگیهای افراد تیزهوش - مطالعات ژنتیکی کودک تیز هوش - کودک تیزهوش و خانواده تیزهوش و برنامه های ویژه در آموزش و پرورش کودکان تیزهوش - روشها و راهبائی کودکان استثنائی - هدفها و اصول مشاوره - وظایف و مسئولیتها در رابطه با کودکان استثنائی - پذیرش واقعیتها - شناخت هرچه زودتر کودکان استثنائی - اظهارات صحیح و صادقانه در مورد کودک استثنائی - آموزش مربیان آموزش اولیاء کودکان استثنائی

(ب) کارآموزی (۲۶ ساعت)

در مراکز آموزش و پرورش کودکان استثنائی

با گذراندن این دوره فراگیران قادر به کاربرد اطلاعات کسب شده در مراکز آموزشی و پرورشی کودکان استثنائی تحت نظارت استاد مربوطه خواهند بود.

منابع اصلی درس:

۱- رشد و تکامل انسان. آرزو مانیانیس سوفیا، آخرین چاپ.

۲- کودکان معلول ذهنی. داور منش، عباس. آخرین چاپ

۳- مشاوره ژنتیک. نورزاد غلامرضا. آخرین چاپ

۴- بهداشت خانواده کودکان عقب مانده ذهنی. ملک پور مختار. آخرین چاپ

۵- سر آمد ها: کودکان تیز هوش. شوون رمی، آخرین چاپ.

۶- مقدمه ای بر روانشناسی و آموزش و پرورش کودکان استثنائی. افروز غلامعلی. آخرین چاپ

7- Kliegman: Nelson Textbook of Pediatrics. Saunders; last edition

شیوه ارزشیابی دانشجو

حضور فعال در کلاس و بالین - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم و

بالین

نام درس: بیماریهای ارثی و مشاوره ژنتیک

کد درس: ۲۵

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: واحد

نوع واحد: ۵- نظری - ۵- واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

کسب مهارت لازم در اجرای طرق و روشهای پیشگیری و اصول بیماریابی (بیماریهای ژنتیکی در جامعه). آموزش به والدین در مورد حاملگی های بعدی و احتمال خطر در داشتن یک فرزند معلول. کاربرد علمی و عملی از آثار و علائم بالینی و آزمایشگاهی در زمینه ژنتیکی در رابطه با ارائه خدمات بالینی مامائی.

شرح درس: با گذراندن این درس فراگیران ضمن افزایش آگاهی خود در زمینه بیماریهای ژنتیکی بصورت علمی و عملی به آموزش به والدین دستیابی پیدا خواهند کرد.

رنوس مطالب (۹ ساعت نظری) - (۲۶ ساعت کارآموزی)

مروری کامل بر مطالب درس ژنتیک در دوره کاردانی و کارشناسی مامائی و رفع ابهامات در موارد مشروحه زیر بصورت تدریس توسط استاد (ویا-کنفرانس توسط دانشجویان).

تاریخچه ژنتیک سیر تحولات ژنتیک - تعاریف و اصطلاحات مهم و رایج در ژنتیک - ساختمان معلول.

سازمان و مراکز اصلی آن در ارتباط با عوامل - ژنتیکی و تقسیم معلول - ساختمان عوامل ژنتیکی -

ساختمان شیمیائی و عوامل ژنتیکی - اصول و مکانیسم های - کروژنتیک - اصول ژنتیک مندی - آمار و

احتمالات در ژنتیک - کامتورنر در انسان - چگونگی و پیدایش جنین - سر زندگی جنین در رحم مادر -

کلیات سیتوژنتیک - اصول کشت سلول برای تجزیه میکروموزومی - اصول بانینگ کروموزومی -

ناهنجاریهای کروموزومی و مهمترین آنها در پزشکی و مامائی - ایمنوژنتیک - نازائی ها - عوامل نقض زا -

جنسیت و اختلالات ژنتیکی مربوطه - سقط جنین علل کروموزومی و علل غیر کروموزومی - صفات و

خصوصیات نرمال و طبیعی در انسان - عوامل چندژنی و بیماریها - کروماتین جنسی - ازدواج های فامیلی -

اصول و اهمیت screening در مورد بیماریهای ژنتیک - تشخیص قبل از تولد اختلالات و بیماریهای

مادرزادی - شرح مهمترین بیماریهای ژنتیکی قابل تشخیص قبل از تولد - فورلی ژنتیک مهندسی - مشاوره

ژنتیک و اصول و اهمیت آن در جامعه - کاربردهای عملی ژنتیک مدرن در پزشکی و مامائی - فارماکوژنتیک

- ژنتیک جمعیت - اصول کلی در مشاوره ژنتیکی

ب) کارآموزی در مراکز مشاوره و ژنتیک تحت نظر متخصص ژنتیک انجام می شود.

منابع اصلی درس:

۱- رشد و تکامل انسان. آرژو مانیانیس سوفیا، آخرین چاپ.

۲- مشاوره ژنتیک. تهران. نورزاد غلامرضا. آخرین چاپ.

۳- ژنتیک و بیماریهای ارثی نوری. مهدی. آخرین چاپ.

4- Textbook of Human Genetics Oxford University Press Max Levitan, Ashley Montagu. (last edition)

5- Introduction to conservation genetics. Richard Frankham, Jonathan D. Ballou, David A. Cambridge University Press ;(last edition)

6- Textbook of fetal abnormalities. Peter Twining, Josephine M. McHugo, David W. Pilling, Peter Twining, Josephine M. McHugo, David W. Pilling. Elsevier Health Sciences; (last edition)

شیوه ارزیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس و بالین - چگونگی انجام تکالیف محونه - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم و بالین

کد درس: ۲۶

نام درس: مابانی جامعه ۱

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری

هدف کلی درس:

دانشجو پس از گذراندن این واحد قادر خواهد بود که:

استراتژی های مختلف ترویج بهداشت را توصیف نماید - براساس اصول ترویج بهداشت برنامه های ترویج بهداشت باروری را طراحی نماید - اصول ترویج بهداشت را براساس منشور اتاوا برای یکی از برنامه های بهداشت باروری ضراحی نماید - مزایا و معایب استراتژی های مختلف را تحلیل نماید. - با استفاده از تئوریهای تغییر نگرشها و رفتار به توصیف، برنامه ریزی و ارزیابی برنامه های ترویج و آموزش بهداشت باروری بپردازد.

شرح درس: فراگیران با گذراندن این درس ضمن آشنایی با استراتژیهای مختلف ترویج بهداشت و مزایا و معایب آن مهارت لازمه برنامه ریزی و آموزش بهداشت باروری و ارزشیابی در این زمینه را نیز کسب خواهد نمود.

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری)

مفاهیم شامل معانی و اهداف ترویج بهداشت: توسعه علم ترویج بهداشت باروری: طراحی، اجرا و ارزیابی - روشهای جلب مشارکت جامعه در ترویج بهداشت باروری - بازار یابی اجتماعی راهی برای ترویج بهداشت - سیاستهای عمومی بهداشت راهی برای ترویج بهداشت - روش استفاده از چند استراتژی برای ترویج بهداشت - مداخلات سازمانها، گروهها و جامعه - حمایتهای اجتماعی - چگونه مداخلات مناسب را مطابق با نیازها انتخاب کنیم - تئوریهای روانی اجتماعی تغییر رفتارهای بهداشتی، مدل اعتقادات بهداشتی، مدل رفتارهای منطقی، مدل یادگیری های اجتماعی و ...

منابع اصلی درس:

۱- رفتار بهداشتی و آموزش بهداشت: تئوری، پژوهش و عملکرد، فروغ شفیع، تهران: لادن، آخرین چاپ و مقالات جدید

2-[Editorial].Health behavior and health education, Mc Milan Publishing, (1.st edition.)

3-Implementing changes in communities: The CV Company,(last edition).

4-World Health Organization Team, Community Development in Health: WHO Publishing.

5-[editorial]Communication net works: Mc Milan Publishing. (Last edition).

6-World Health Organization Team, Community Development in Health: WHO
Publishing

UNICEF. All for health: UNICEF Publishing.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم

نام درس: مامایی جامعه ۲

کد درس: ۲۷

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری

هدف کلی درس:

دانشجو پس از گذراندن این واحد قادر خواهد بود که:

تئوریهای مربوط به انتقال، اتصال افراد و تشکیل خانواده را توصیف کند - حمایتهای اجتماعی را تعریف کند و تأثیر حمایتهای اجتماعی را بر اسلام و پیامدهای بارداری تعریف کند. - در مورد مسائل مربوط به منشاء تفاوتها و تبعیضها و هویتها بحث کند. - چند مطالعه مهم که در مورد تولد در فرهنگ های مختلف شده است توصیف کند. - در مورد اهمیت مراقبتها براساس تحقیق و شواهد بحث کند. - درک خود را از تأثیر محرومیتبهای اجتماعی و اقتصادی و تأثیر نژاد و مذهب بر روی پیامد بارداری نشان دهد. - در مورد اینکه بهداشت باروری یک حق بشر است بحث کند.

شرح درس: با گذراندن این درس دانشجویان ضمن افزایش آگاهی و دانش خود در زمینه تئوریهای محرومیت خانواده از ابعاد گوناگون قادر به تجزیه و تحلیل پیوندهای موجود و حمایتهای اجتماعی مادر و کودک خواهند بود.

رفوس مطالب (۳۴ ساعت نظری)

- تئوری های پیوند - تبدیل افراد به والد، خانواده در اجتماع، نقش زنان به عنوان مادر در جامعه - تئوریهای و تحقیقات در مورد پیوند - استفاده از تئوریهای و تحقیقات در مورد پیوند: تأثیر عوامل مؤثر بر پیوند های ایمن، نقش پرسنل و خدمات بهداشتی برای تقویت پیوندها - حمایتهای اجتماعی، تئوریهای و تحقیقات - مروری بر تعاریف و تحقیقات در مورد حمایت اجتماع و تأثیر بر پیوندها و تأثیر خدمات بهداشتی بخصوص مراقبت از مادران به عنوان یک حمایت اجتماعی - تحقیقات چند فرهنگی در مورد بارداری و زایمان - خانواده در فرهنگها و نژادهای متفاوت و درک معنی فرهنگ، بررسی دیدگاهها از خانواده در جوامع مختلف - تأثیر محرومیتبهای اقتصادی، محل جغرافیایی، سواد و تجربه بر بارداری و زایمان - بهداشت باروری و حقوق باروری - تأثیر فقر، فقدان خدمات بهداشتی، بارداری در نوجوانان، مرگ مادران، تأثیر آموزش و سواد و فرهنگ و استقلال شخصی - شواهدی از جوامع روشنفکر و تأثیر آن بر ارزشها و رفتارها - زنان در اجتماع و زنان به عنوان مادر - تأثیر نژاد، مذهب و عرف، انتخاب و کنترل در بارداری و زایمان، دیدگاهها در مورد نقش مادران و تاریخچه در این مورد و تغییرات آن - تولد در ادبیات و هنر سمبلها، در مذهب، در اشعار و در نقاشی، تولد در اذهان مادران در طول تاریخ در جوامع مختلف

منابع اصلی درس:

- 1- Birth in a technocratic society. David Floyed(last edition)
- 2- Birth in four cultures .Jordan B (last edition)
- 3- Social support in pregnancy and birth. Kitzenger S. Churchill Livingston (last edition)
- 4- No paradise yet, Mirsky. panson Instiute(last edition)
- 5- Private decisions public debate women, reproductive and population. panson (last edition)

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

حضور فعال در کلاس و در فیلد - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم - پایان ترم

کد درس: ۲۸

نام درس: مامایی جامعه ۳

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: واحد نظری - واحد عملی

هدف کلی درس:

دانشجوی پس از گذراندن این واحد قادر خواهد بود که:

کیفیت و استاندارد و ساختار، فرایند و پیامد را در سیستم خدمات بهداشت باروری مورد ارزیابی قرار دهد و در جهت ارتقای سیستم برنامه ریزی نماید.

شرح درس فراگیر پس از طی این دوره دانشجویی به ساختار و استانداردهای خدمات بهداشتی با گذراندن کارگاههای مدیریت جامع کیفیت، با ارزیابی کیفیت خدمات قادر به بررستی سیستم ارائه دهنده خدمات بهداشتی خواهد بود.

رفوس مطالب (۱۷ ساعت نظری) - (۲۲ ساعت عملی)

الف)

اطلاعات بهداشتی - اقتصاد بهداشت - اولویتهای ملی بهداشت - ارائه مدارک اساسی برای عمل - تعریف کیفیت و استاندارد و مدیریت جامع کیفیت - برنامه ریزی، اجرا و ارزیابی سیستم خدمات - ارزیابی ساختار سیستمهای بهداشتی - ارزیابی فرایندها - کارگاه ارتقای کیفیت - ارزیابی پیامدها

ب)

کارگاه مدیریت جامع کیفیت - کارگاه ارزیابی کیفیت خدمات - یک سیستم ارائه دهنده خدمات بهداشتی را از نظر ساختار، فرایند و پیامد مورد بررسی قرار دهد.

منابع اصلی درس:

- ۱- مدیریت کیفیت فراگیر در بهداشت و درمان، جمال‌الدین ضیعی، آخرین چاپ
- ۲- مدیریت و نظارت در مراکز بهداشتی درمانی، حیطه محسن، پرویزی، موسی الرضا، آخرین چاپ
- 3-[editorial]The Health System: Issues for the next Decade. Australian hospital Association
- 4- for managers of health care, Rotem A. WHO publishing

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

حضور فعال در کلاس و در فیلد - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم - پایان ترم

کد درس: ۳۰

نام درس: اپیدمیولوژی و جمعیت‌شناسی

پیش‌نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

دانشجو پس از گذراندن این واحد قادر خواهد بود که: مفهوم و معانی اپیدمیولوژی، پزشکی اجتماعی و دامته اپیدمیولوژی را توصیف نماید - سنجش ابتلا و میرایی را محاسبه نماید - منابع اطلاعات در بهداشت اجتماعی را نام ببرد و توصیف نماید - پاره ای از شاخصهای بهداشتی و بهداشت باروری را توصیف و محاسبه نماید - تحولات جمعیت و بهداشت و عوامل مؤثر بر آن و مراحل رشد جمعیت را توصیف نماید - بیانیه کنفرانس جمعیت و توسعه را توصیف نماید.

شرح درس: فراگیر با گذراندن این دوره ضمن آشنایی با مفاهیم اپیدمیولوژی و جمعیت‌شناسی به عوامل مؤثر بر تحولات جمعیت و سلامت جامعه دستایی پیدا خواهد کرد.

رئوس مطالب (نظری (۳۴ ساعت)

آشنایی با سلامت و بیماری از دیدگاه اپیدمیولوژی:

تعریف اپیدمیولوژی، پزشکی اجتماعی و اپیدمیولوژی، سلامت و بیماری، سیر طبیعی بیماریها، سطوح پیشگیری، کاربرد پیشگیری در ارتباط با سیر طبیعی - مفاهیم اپیدمیولوژی - دامنه اپیدمیولوژی، بیماری بومی، طبقه بندی بیماری، علل متعدد بیماری - سنجش ابتلا و میرایی، میزانهای نسبیها و سهمها، میزانهای خام، اختصاضی و تطبیق شده، منابع عمده خطا در سنجش بیماریها - منابع اطلاعات در بهداشت اجتماعی - سرشماری، آمار حیاتی، اطلاعات مربوط به ابتلا، سوابق بهداشتی به هم پیوسته - پاره ای از شاخصهای بهداشتی مرگ و میر مادران و نوزادان، امید به زندگی، میزانهای مربوط به تولد، سنجش ناتوانی و ... اپیدمیولوژی توصیفی - شخص، مکان، زمان - تحولات جمعیت، عوامل مؤثر بر تحولات جمعیت، جمعیت جهان، مراحل رشد جمعیت

منابع اصلی درس:

- ۱- پارک، جی. ای. درسنامه پزشکی و پیشگیری و اجتماعی؛ اصول و روشهای اپیدمیولوژیکی، جمعیت‌شناسی و آمارهای بهداشتی (آخرین چاپ)
- ۲- جمعیت‌شناسی تحلیلی و تنظیم خانواده با تأکید بر آنالیز بقا، تابع کاپلان، شاخصهای بهداشتی ایران و جهان قاضی زاده احمد سماط، (آخرین چاپ)
- ۳- جمعیت، توسعه و بهداشت باروری، زنجانی حبیب الله، (آخرین چاپ)
- ۴- جمعیت، تنظیم خانواده و بهداشت باروری، شجاعی تهرانی، حسین، عبادی فرد آذر، فرید آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس - چگونگی انجام تکالیف معوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم

نام درس: کودکان استثنائی

کد درس: ۳۱

بیش نیاز یا همزمان: شناخت نوزادان نیازمند به مراقبتهای ویژه

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: واحد نظری

هدف کلی درس:

آشنایی کامل با بیماریهای کودکان و اصول مراقبت از کودکان در سنین مختلف از یکسالگی تا پایان ۱۲ سالگی. آشنایی با مسائل کودکان استثنائی.

شرح درس: در طی این دوره فراگیران ضمن آشنایی کامل با بیماریهای کودکان طبیعی و استثنائی شناخت خانواده شان آمادگی لازم را به منظور مراقبتهای فوری و آموزش کسب خواهند نمود.

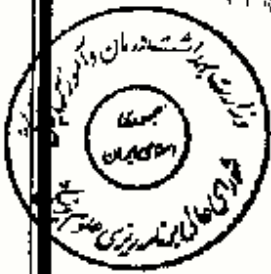
رنوس مطالب (۱۷ ساعت نظری)

۱- بهداشت کودکان

رشد و نمو کودک - مفهوم بچه برای پدر و مادر - پدر شدن و مادر شدن - رشد کودک در بین خانواده - انواع رشد و فاکتورهای آن و رفتار والدین در مراحل مختلف رشد و نمو - توارث و بهداشت نسل - فرآیند مراقبت از کودکان نیازمند (جمع آوری اطلاعات، بررسی شناخت مشکل، برنامه ریزی، اجراء ارزشیابی)، برقراری ارتباط با کودکان در سنین مختلف - تغذیه در سنین مختلف - سندرم جنائی در سنین مختلف

۲- مسائل کودکان استثنائی

تعریف کودکان استثنائی - تعریف آموزش و پرورش استثنائی - هدفهای تربیتی و آموزشی کودکان استثنائی - تفاوت های فردی - تفاوت های درونی - تفاوت های برونی - عقب ماندگی ذهنی - علل و عوامل مؤثر در عقب ماندگی ذهنی - نقش ارث - نقش محیط - قبل از ازدواج - تشکیل نطفه - زمان بارداری - زمان تولد - بعد از تولد - در مورد کودکان عقب مانده ذهنی چه میتوان کرد - راههای پیشگیری عقب ماندگی ذهنی - گروه بندی عقب ماندگی ذهنی - اصول و اهداف آموزشی و تربیتی و حرفه ای عقب ماندگی ذهنی - کودکان نابینا و نیمه بینا - تعریف نابینائی - علل نقص بینائی - مسائل و ویژگیهای خاص کودکان و دانش آموزان نابینا - اهداف آموزشی - تربیتی و حرفه ای نابینایان - کودکان ناشنوا و نیمه شنوا - تعریف ناشنوائی - علل و انواع مختلف ناشنوائی - روشهای بازپروری ناشنوایان - اختلال گویائی - علل اختلالات گویائی - لکنت زبان - مراحل لکنت زبان - علل لکنت زبان - روشهای اصلاح و بازپروری لکنت زبان - کودکان سازش نایافته - ناسازگار - تعریف رفتار - رفتار نامطلوب (غیر عادی) - رفتار غیر عادی و عقب ماندگی ذهنی - رفتارهای شرطی - نظری به علل رفتارهای غیر عادی - اصول کلی در برنامه ریزی تغییر رفتار - کودکان معلول بدنی - علل معلولیت های بدنی - بازپروری های حسی و حرکتی - روشهای آموزشی و بازپروری گونه ای و شغلی - کودکان تیزهوش - تعریف هوش و کودکان تیزهوش - ضرورت تشخیص و شناسائی استعداد های درخشان - ویژگیهای افراد تیزهوش - مطالعات ژنتیکی کودک تیزهوش - کودک تیزهوش و خانواده - روشها و برنامه های ویژه در آموزش و پرورش کودکان تیزهوش - مشاوره و راهنمایی کودکان

نام درس: مدیریت و مبانی رفتار سازمانی

کد درس: ۲۲

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری

هدف کلی درس:

شناخت مفاهیم مدیریت و سازمان، سازماندهی و رهبری، رفتار سازمانی بمنظور کاربرد اصول مدیریت و ارائه خدمات بهداشتی به نحو مطلوب.

شرح درس: فراگیران با شناخت تاریخچه مدیریت، ویژگیها و وظایف مدیران، سازمان و مدیریت، ضرورت آموزش مدیریت و تصمیم گیری و برنامه ریزی، سازماندهی و رهبری صحیح خدمات بهداشت باروری را بعهده خواهند گرفت.

رئوس مطالب (۲۴ ساعت نظری)

تاریخچه مدیریت - مدیریت و سرپرستی - اثر بخشی و کارایی - مدیر کیست - ویژگیها و وظایف مدیر سازمان و مدیریت: - سازمان اجتماعی و رسمی - تعریف و انواع سازمان - فراگرد و تجربه فراگرد مدیریت - کارکردهای مدیریت و مهارتهای ۳ گانه - ضرورت آموزش مدیریت - مدیریت: علم هنر یا حرفه - تصمیم گیری در مدیریت و مراحل آن - تعیین هدفها و برنامه ریزی - هدف و اهمیت آنها (گروهی، سازمانی، لفظی و واقعی)

تغییر هدفها، ملاکهای تعیین هدف (پیش نگری، بودجه بندی، تعیین خط مشی) - انواع برنامه (ثابت، موقت، کوتاه- میان و دراز مدت، راه برده و عملیاتی، ...) - اهمیت و برنامه ریزی - سازماندهی: - مقدماتی بر رفتار سازمانی - تقسیم کار - گروه بندی، هماهنگی، حیطه نظارت، وحدت فرمان، سلسله مراتب اختیار و تفویض اختیار، صف و ستاد - مبانی ساختار سازمانی، فرهنگ سازمان - سازمان تریس، نمودار سازمان و سازمان غیر رسمی - ارتباطات در مدیریت رهبری: - رهبری، قدرت، قابلیتها، مطالعات مربوطه، رهبری اثربخشی، بازخورد مدل پنجه جوهری، شخصیت رهبری و انگیزش و مبانی رفتار فردی و گروهی - نظارت و کنترل - رویکرد سیستمها و مدیریت (تعریف انواع، خواص، ...)

منابع اصلی درس:

- ۱- اصول مدیریت، دکتر رضائیان، (آخرین چاپ)
- ۲- مدیریت عمومی، علاقه بند، علی، (آخرین چاپ)
- ۲- اصول مدیریت و خدمات مامائی: رجیبی نژاد، طاهره، (آخرین چاپ)
- ۳- مدیریت کاربردی وقت، اسلامی، سعید، (آخرین چاپ)
- ۵- اصول مدیریت خدمات پرستاری: فدایی، سید قاسم، (آخرین چاپ)
- ۶- مدیریت عمومی: الوائی، سعید مهری، (آخرین چاپ)

۷- مبنای رفتار سازمانی، رابینز، استیفن. (آخرین چاپ)

شیوه ارزیابی دانشجویان:

حضور فعال در کلاس - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم - پایان ترم

نام درس: مدیریت اقتصاد بهداشت

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: (۱ واحد)

نوع واحد: واحد نظری

کد درس: ۳۳

هدف کلی درس:

شناخت و آشنائی فراگیران با اقتصاد خدمات بهداشتی و درمانی تحلیل مسائل بهداشتی از دید اقتصادی

شرح درس: فراگیران با شناخت اقتصاد خدمات بهداشتی، تجزیه و تحلیل لازم را انجام داده و با توجه به معیارهای اقتصادی، انتخاب ستاره ها، تولید و توزیع خدمات بهداشتی درمانی اصول انتخاب در تولید و مصرف خدمات را بکار بندند.

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری)

درآمدی بر اقتصاد بهداشت - دورنمای اقتصاد بهداشت - فرآیند بهداشت و درآمد ملی - زیر ساخت سیستم بهداشت (فن آوری، ساختار سازمانی، مدیریت، پشتیبانی اقتصادی، ارائه خدمات) - اهمیت خدمات بهداشتی در کل اقتصاد - محاسبه درآمد ملی و درآمد شخصی و تأثیر آن بر بهداشت (تولید ناخالص، خالص ملی، درآمد ملی، درآمد شخصی، درآمد قابل تصرف) - اثرات درآمد قابل تصرف و درآمد ملی و بهداشت - محدودیت های محاسبه درآمد ملی - تجزیه و تحلیل داده ها - ستادها - تجزیه و تحلیل هزینه ها در بخش بهداشت - تجزیه و تحلیل بهره دهی و اثر بخشی هزینه در بهداشت - تجزیه و تحلیل بهره دهی هزینه - تجزیه و تحلیل اثر بخشی هزینه - بهداشت، رشد اقتصادی، اشتغال و رشد جمعیت - نقش بهداشت در رشد اقتصادی - اثر بهداشت بر اشتغال - بهداشت و رشد جمعیت - لزوم هماهنگی در برنامه ریزی توسعه - مبنای از اقتصاد خرد در بهداشت - قیمت - عرضه و تقاضا - عوامل مؤثر در تقاضای مردم برای مراقبت های بهداشتی و درمانی و عرضه - تعادل در عرضه و تقاضا - کشش پذیری (کامل، نسبی، یکسان) - کشش ناپذیری (نسبی، کامل) - مطلوبیت و منحنی های بی تفاوتی و مصرف (منحنی های بی تفاوتی مصرف، کشش متقاطع) - تولید، ویژگیهای منابع تولیدی، شیوه تولید، هزینه تولید (هزینه متوسط کل - هزینه نهایی) - معادله تولید - عوامل تولید بهره برداری نشده - قانون بازده نزولی - تخصیص منابع تولید - اندازه طرح ها، تخصیص منابع و بازده بهداشتی - اصول انتخاب در تولید و مصرف خدمات بهداشتی درمانی - با توجه به معیارهای اقتصادی، انتخاب ستاره ها، بهترین روش تولید و توزیع خدمات بهداشتی و درمانی - مبادله بین کمیت و کیفیت در فن آوری خدمات

منابع اصلی درس:

۱- اقتصاد بهداشت، آصف زاده، سعید، جدیدترین چاپ

۲- تئوری و اقتصاد خرد، سائواتوره، دومینیک، آخرین چاپ

۳- اقتصاد بهداشت، فلیپس، چارلز، آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم

کد درس: ۲۴

نام درس: استانداردهای خدمات مامایی و بهداشت مادر و کودک

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

شناخت فراگیران از استانداردهای خدمات بهداشتی و درمانی بمنظور ارزیابی و بهبود فعالیت‌های اجرایی در واحدهای بهداشتی و درمانی

شرح درس: فراگیران با شناخت استانداردها و دستیابی به فرایند ارزیابی از ارائه دهندگان خدمات بهداشتی درمانی، مجربان، کارشناسان ارزیاب و مصرف کنندگان، توانمندی ارزیابی خدمات بهداشتی و درمانی را کسب خواهند نمود.

رنوس مطالب (۱۷ ساعت نظری)

گامهای نخستین در فرایند ارزیابی مراقبتهای بهداشتی درمانی - ساختار سازمانی شورای مشترک ارزیابی - سازمان جهانی بهداشت و اصول ارزیابی مراقبتهای بهداشتی درمانی - استفاده از استانداردها در مراقبتهای بهداشتی درمان - تعیین و استفاده از استانداردها (تعیین، انواع، کانون، قضاوت کلی، مبنا و اساس ارزشها) - حرکت بجای سکون، ارزیابی از خود، بازرسی، تعیین اعتبار) - چهارچوبی ساده برای استانداردها - معیارهای ارزیابی استانداردهای بیمارستانی در ایران - استانداردهای تجهیزات پزشکی - استانداردهای نیروی انسانی در بیمارستان‌ها - یا درجه بندی های مختلف - موانع و مشکلات موجود در سر راه استانداردهای بیمارستانی - جمع آوری اطلاعات و فهرستهای ارزیابی از مراقبتها و تسهیلات بیمارستانی - فهرست بازرسی برای ارزیابی - پرسشهای ارزیابی و شورای ارزیابی - نمونه ای از چک لیستهای درجه بندی بیمارستانی.

منابع اصلی درس:

۱- ارزیابی مراقبتهای بهداشتی و درمانی و استانداردهای بیمارستانی، صدقیانی، ابراهیم، (آخرین چاپ)

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

حضور فعال در کلاس - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم - پایان ترم

کد درس: ۳۵

نام درس: مدیریت خدمات مامائی (۱)

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ کارآموزی

هدف کلی درس:

شناخت و آشنائی و کاربرد نظریه های مدیریت در مامائی به منظور ارائه نقش رهبری و ایجاد تغییرات لازم در مراکز بهداشتی درمانی و آموزشی با ایجاد ارتباط مؤثر بین افراد.

شرح درس: کارآموزان با در نظر گرفتن محتوای درس فوق توانمندی مقایسه نظریه های گوناگون را با توجه به استانداردها و اتخاذ مناسبترین روش مدیریتی، در جهت انجام و ارائه خدمات بهداشت-باروری در مراکز مختلف بهداشتی، درمانی، آموزشی و پژوهشی پیدا خواهند نمود.

رنوس مطالب (۲۶ ساعت نظری) - (۲۶ ساعت کارآموزی)

الف: نظریه های مدیریت (کلاسیک، نیلور، بوروکراسی، نئوکلاسیک) - تئوری سیستمها، ...، مدیریت ژاپنی و نظریه - برنامه ریزی (تعریف، اهمیت، اصول علمی، انواع و فرایند برنامه ریزی) - برنامه ریزی و طراحی بیمارستان - فن آوری پزشکی و برنامه ریزی - منطقه ای کردن خدمات بیمارستانی - طبقه بندی کردن بیمارستان - مشاور بیمارستان (ارتباطات و رهبری) - ارزیابی دامنه نیازها برای خدمات بیمارستانی - پیمانکاری و راه اندازی ساختمان - خدمات بیماران سرپایی و بستری - هرم چند-گانه برای سازمان بیمارستانی - کمیته های بیمارستانی - بعنوان بخشی از سازمان خدمات پشتیبانی بالینی - ارزشیابی خدمات بیمارستان - آموزش ضمن خدمت (انواع، روشها و فنون آموزش) - وظائف مدیریتی ماما در واحد بیمارستانی - وظائف حرفه ای مدیر بیمارستان - عوامل مؤثر در انتخاب روش آموزش - مدیریت در ارائه خدمات و آموزش مامائی - مدیریت و مراقبت از بیمار در بخش زنان و زایمان - مدیریت بعنوان سوپروایزر در بخش زایشگاهها - مدیریت مامائی و مراقبت از مددجویان در ارائه امور زایشگاهها - تسهیلات بیمارستان و سازمان، تشکیلات مراکز بهداشتی درمانی و خدمات در مامائی - تشکیلات خدمات بهداشتی در مامائی - برنامه ریزی با توجه به نیاز مادران و نوزادان و بیماران و کارکنان - قوانین و مقررات (اصول، قانون، انضباط، شرح وظیفه) - شرح وظائف ماما در مؤسسات مختلف بهداشتی درمانی، دولتی و خصوصی، دفاتر کار - مقررات مربوط به خدمات مامائی - مسئولیت ماما در قبال مددجویان - تعریف علوم رفتار و مدیریت اسلامی - تشویق، تنبیه و تحریم استبداد در اسلام

ب: کارآموزی فراگیران در واحدهای سازمانی، درمانگاهها، بخشهای بیمارستانی مراکز آموزشی و پژوهشی انجام خواهد شد.

منابع اصلی درس:

۱- اصول مدیریت، کولتز، هرولد و همکاران، (آخرین چاپ)

۲- اصول مدیریت و خدمات مامائی، رجبی نژاد، طاهره. (آخرین چاپ)

۳- اصول مدیریت خدمات پرستاری، مشهد فدایی، سید قاسم. (آخرین چاپ)

۴- اصول مدیریت برنامه ریزی بیمارستان، انصاری، حسن و عبادی، فریاد، فرید. (آخرین چاپ)

۵- مبانی مناسبات انسانی در مدیریت اسلامی، سیاهپوس، سید محمود. (آخرین چاپ)

۶- تئوریهای سازمان و مدیریت، میکس، جی، شریعت، گولت، سی، ری. (آخرین چاپ)

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس و بالین - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم و بالین

کد درس: ۲۳

نام درس: خشونت علیه زنان و کودکان

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

آشنایی کلی دانشجویان با پدیده خشونت خانگی و سوء رفتار، روشهای استاندارد غربالگری، و قوانین موجود و خلاء های قانونی و اجتماعی برخورد با این پدیده.

شرح درس: در طی این درس دانشجویان با پدیده خشونت خانگی و سوء رفتار، روشهای استاندارد غربالگری، و قوانین موجود و خلاء های قانونی برخورد با این پدیده را فرا می گیرند و یا انجام تکالیفی در زمینه تاریخچه سوء رفتار، قوانین موجود در ایران و جهان را بررسی و خلاء های قانونی را استخراج و پیشنهادات خود را بصورت گزارش ارائه می نمایند.

رنوس مطالب (۱۷ ساعت نظری) - (۵۱ ساعت کارآموزی)

(الف):

تعریف انواع سوء رفتار (فیزیکی، روانی و ...) - پرخاشگری - تاریخچه - فاکتورهای اجتماعی و خانوادگی مرتبط با سوء رفتار - مراحل سوء رفتار - بررسی بالینی - پیشگیری، ارزیابی و مداخله - استراتژی حمایتی- اجتماعی از قربانیان انواع سوء رفتار - قوانین قضایی و حقوقی مرتبط در ایران و جهان - دستورات اسلام در زمینه سوء رفتار - نقش سازمانها و انجمنها - بازدید از مراکز حمایتی و تهیه گزارش - سوء مجازات داروها - پژوهشهای انجام شده در این زمینه.

(ب):

منطبق با سر فصل درس خشونت علیه زنان که در سازمان پزشکی قانونی و درمانگاههای بهداشتی و درمانی تحت نظارت استاد مربوطه انجام می گردد.

منابع اصلی درس:

1- Burgess, A. W. Violence through a forensic lens. Nursing Spectrum Publishing.(last edition)

2- Bachman, R. & Salzman, L. E. Women usually victimized by offenders they know Washington, DC: U. S. Department of Justice, Bureau of Justice Statistics.

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

حضور فعال در کلاس و بالین - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم و بالین

نام درس: مدیریت خدمات مامایی (۲)

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد کارآموزی

کد درس: ۳۶

هدف کلی درس:

فراگیران پس از گذراندن این دوره قادر به نظارت و رهبری و مدیریت برنامه های آموزشی و پژوهشی را در زمینه خدمات بهداشت باروری در مراکز زیرمط عمده دار شوند.
شرح درس: محتوای درس فوق با توجه به نیازهای موجود در برنامه مدیریت آموزشی و پژوهشی در زمینه خدمات بهداشت باروری تنظیم گردیده است.

رنوس مطالب (۲۶ ساعت نظری) - (۲۶ ساعت کارآموزی) -

(الف)

۱- مدیریت آموزش بر الگوهای همکاری و تعلیم و تربیت - تنش زدایی در مدیریت (تعریف و مراحل تنش، ارزیابی شناختی و کنار آمدن) - عوامل سازمانی (درونی، ایجاد کننده تنش و راهکارهای برطرف کردن آن) - بحران در مدیریت - یازسازی از طریق انگیزش در رفتار - رفتار، انگیزه و شدت آن، هدف و اهمیت موضوع برای مدیران - نیازهای انسان و انگیزش و رضایت شغلی - ارزشیابی و عملکرد در مدیریت (مشکلات انسانی، الگوی عمومی، نقش، توصیه های اجرایی و کاربردی) - ماهیت نظارت و راهنمایی - نظارت و زمینه های مهارتی در نظارت (کمک به رشد انسان، تدوین و توسعه برنامه تحصیلی، بهبود آموزش در کلاس درس).

۲- مدیریت پژوهش در انواع پژوهش (کاربردی، بنیادی، پایه ای) - ارتباط مدیران با پژوهش - چرا مدیران باید از پژوهش اطلاع داشته باشند - ویژگیهای پژوهش علمی - موانع اجرای پژوهش علمی در حوزه مدیریت - مدیر و محققان مشاوره و ارتباط مدیر با آنها - مشاوران و محققان درون سازمانی یا بیرون سازمانی - فرایند تحقیقات کاربردی و بنیادی و ماهیت داده هایی که باید گردآوری شود - بودجه بندی ها - اطلاعات مربوط به گذشته سازمان، فلسفه مدیریت و عوامل ساختاری - برداشتها، نگرش و پاسخهای رفتاری - استخراج اطلاعات و نگارش یادداشتهای بررسی پیشینه - پژوهشهای مدیریت.

ب) کارآموزی فراگیران در واحدهای سازمانی، درمانگاهها، بخشهای بیمارستانی مراکز آموزشی و پژوهشی انجام خواهد شد.

منابع اصلی درس:

۱- روشهای تحقیق در مدیریت، سکاران، او.ا. (آخرین چاپ)

۲- نظارت در مدیریت، برنامه ریزی و راهشایی تعلیماتی، وایلز، جان و باندی، جوزف، (آخرین چاپ)

شیوه ارزیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس و بالین - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم و بالین

نام درس: مدیریت کیفیت جامع در نظام بهداشت و درمان

کد درس: ۳۷

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنا سازی فراگیر به مراحل تکوین علم و هنر مدیریت فراگیر با کاربرد روشهای مدیریت کیفیت بمنظور ارائه خدمات بهداشتی درمانی.

شرح درس: واحد درسی فوق بمنظور آشناسازی فراگیران با رویکردهای نوین مدیریت کیفیت فراگیر در نظام بهداشت درمان بویژه خدمات بهداشت مادر و کودک می باشد.

رتوس مطالب (۱۷ ساعت نظری)

- رویکرد به کیفیت (چهارچوب نظری، هزینه ها، تریلوژی، کنترل و بهبود کیفیت) - رویکرد کرایسی به کیفیت - رویکرد کانورواپش کاوا، گگنی شی تا گوئی، مدل فرهنگی شین - مبانی مدیریت کیفیت فراگیر (تعریف، اصول، فلسفه، دیدگاه رهبر، ک، ف) - نقاط ضعف و قدرت مدیریت کیفیت - ابزار جهت مشکل زدایی (دیاگرام روابط - وابستگی بین عوامل درختی، ماتریس آنالیز داده ها، چارت برنامه فرایند تصمیم گیری، خطی) - روشهای تاکوچی برای اصلاح فرایند - مدیریت کیفیت در سازمانها - کیفیت در بهداشت و درمان (روش سیستمی، ویژگیها و سیستم در مراقبتهای بهداشتی درمانی - برنامه ریزی استراتژیک - مدیریت کیفیت فراگیر در بخش بهداشت و درمان - مدیریت کیفیت فراگیر در مراقبتهای بهداشتی - T.Q.M
- M.I.S در نظام بهداشت و درمان، منابع انسانی و آموزشی، کیفیت (آموزشی، زوایا، کارساز، رویکرد آموزشی برنامه ریزی شده - برنامه ریزی و نتیجه گیری) - ارزیابی در مدیریت کیفیت فراگیر - مدیریت کیفیت فراگیر، ارزیابی عملکرد ارتقاء مراقبتهای بهداشتی (ابعاد، هزینه، کیفیت، مدیریت و رهبری) - اجرای T.Q.M در سازمانه (نقش، فرایند اجراء، تحقیق هدف، تسری نتایج به تمام قسمتها).

منابع اصلی درس:

- ۱- مدیریت کیفیت فراگیر در نظام بهداشت و درمان، طبیبی، سید جمال و همکاران، آخرین چاپ
- ۲- چک لیست مدیران، رون تری، درک، آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

حضور فعال در کلاس - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم، پایان ترم

کد درس: ۲۸

نام درس: سمینار مسائل و مشکلات مدیریتی در مامایی

پیشی نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: اواندکارآموزی

هدف کلی درس:

ایجاد مهارت در یافتن مشکل مدیریتی مامایی و ارائه راه حل برای آن .
شرح درس: واحد درسی فوق به فراگیران کمک می نماید تا با استفاده از اصول مدیریتی مشکلات مدیریتی مامایی را شناسایی کرده و برای رفع آن راه حل‌های مناسب را ارائه و اجرا نماید .

رفوس مطالب (۱ ساعت کارآموزی)

دانشجو باید در محیط های بالینی ، بهداشتی و یا آموزشی مربوط به رشته مامایی حضور یافته و با جمع آوری اطلاعات لازم - مشکلات مدیریتی موجود را شناسایی و در مورد رفع آن راه حل و یا راه حل هایی را پیشنهاد نموده و یک مورد آنرا به اجرا در آورد. و نتایج کامل کار خود را به صورت یک پروژه-کتاب تحویل نموده و بصورت سمینار نیز ارائه نماید

منابع اصلی درس:

با نظر استاد مربوطه.

مدرس: مدیریت مامایی یا رشته هایی از علوم پزشکی که دارای تخصص مدیریت باشند همراه با مربی مامایی.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

بررسی مشکلات مدیریتی در مامایی و طراحی حل مشکل و ارائه آن به استاد مربوطه (کتابی و شفاهی)

کد درس: ۳۹

نام درس: مامایی و پزشکی قانونی (۱)

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

فراهم نمودن توانایی لازم در دانشجویان جهت تصمیم گیری در مسائل مرتبط با حرفه و نقش ماما در طب قانونی و همچنین حفظ حقوق بیماران و صاحبان حرف پزشکی

شرح درس: در این درس فلسفه و نقش ماما در طب قانونی مورد بررسی و ارزیابی قرار می گیرد و عناوین مامایی مرتبط با حرفه و طب قانونی مورد بحث قرار می گیرد.

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری) - (۵۱ ساعت کارآموزی)

الف) قوانین نظام پزشکی، قانون طبابت، قوانین و مقررات امور پزشکی، دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی - اعمال منافی عفت - سقط جنین - ثبت وقایع درمانی و تشخیصی - مدارک پزشکی - شواهد پاتولوژی - تشخیص زخمها و صدمات ناشی از ضربه - زمان مرگ - پرده بکارت و آثار تجاوزات جنسی و سوء رفتار

ب) کارآموزی در واحد های مامایی و زنان، مراکز پزشکی قانونی و بالینی تحت نظارت استاد مربوطه

منابع اصلی درس:

۱- پزشکی قانونی، دکتر توفیقی، آخرین چاپ

2- Forensic Mental health police, strategy and implementation Whurr Publishers, Ltd.

Terbuck, p., Topping- Morris, B., & Burnard, P. (Last edition.)

3- Forensic epidemiology: A comprehensive guide for legal and epidemiology professionals (Medical humanities Southern Illinois University Press.. (Last edition)

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

حضور فعال در کلاس و بالین - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم و

بالین

کد درس: ۴۰

نام درس: اخلاق مامایی و معرفت شناسی

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با اخلاق و مقررات حرفه ای مامایی و معرفت شناسی جهت ارتقای اخلاق و اصول حرفه ای

شرح درس: در این درس اخلاق و مقررات و کد اتیکز حرفه ای که التزام به آن لازمه هر حرفه ای است مورد تحلیل قرار می گیرد.

رفوس مطالب (۱۷ ساعت نظری)

اخلاق و مقررات حرفه ای مامایی (مجوزها، استقلال و محدودیت های حرفه ای، پروانه های مامایی)

خطاهای حرفه ای و مداخلات غیر معمول در مراقبتهای دوران بارداری و زایمان، زایمان بی درد

روشهای تنظیم خانواده

بیماریهای واگیر (ایدز، هپاتیت)

بیماریهای مقاربتی

رازداری و حفظ مدارک و شواهد

رضایت به درمان

ملاحظات اخلاقی در مراقبت از نوزاد

ملاحظات اخلاقی در باروری مصنوعی

گروهها و انجمنهای حرفه ای

کدهای اخلاقی پزشکی و مامایی

منابع اصلی درس:

۱- چکیده اخلاق و قوانین پزشکی - امیر دبیبی (آخرین چاپ)

۲- اخلاق حرفه ای در خدمات بهداشتی درمانی (آخرین چاپ)

3-Mylex text book for midwives, (last edition). Livingston

4-Mayes' midwifery, MacDonald, (last edition).

5-Ethics and Midwifery^o Lucy Frith, Heather. Draper, Elsevier Limited (last edition).

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

حضور فعال در کلاس - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم . پایان ترم

کد درس: ۲۱

نام درس: قوانین قضایی و جرم شناسی

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

تسلط دانشجویان بر قوانین قضایی و جرم شناسی و خطاهای حرفه ای و عمومی
شرح درس: در طی این درس که بصورت تئوری و کارآموزی برگزار می گردد دانشجویان بررسی و ارزیابی پرونده های مرتبط با جرایم مامایی و پزشکی و عناوین تدریس شده در واحد قوانین قضایی و جرم شناسی را بطور کامل فرا می گیرد.

رتوس مطالب (۱۷ ساعت نظری) - (۵۱ ساعت کارآموزی)

الف):

کلیات جرم شناسی

جرم و ریشه های آن

نظام پزشکی و قوانین انتظامی

مسئولیت در حرف پزشکی

قوانین مجازات اسلامی

خانواده و قوانین مدنی

قصور در حرف پزشکی

ب):

منطبق با سرفصل دروس تئوری بصورت کارآموزی در واحد های مامایی و زنان ، مراکز پزشکی قانونی و بالین تحت نظارت استاد مربوطه انجام می شود.

منابع اصلی درس:

۱- حقوق، اخلاق و پزشکی، مطالعه در حقوق پزشکی ، دی جی اسکچ (آخرین چاپ)

۲- راهنمای حقوق پزشکی، محمود عباسی (آخرین چاپ)

۳- مسئولیت انتظامی پزشکی، محمود عباسی (آخرین چاپ)

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

در عرصه و یا بررسی و تصمیم گیری و گزارش عملی یک یا چند مورد پرونده مطرح در دانشگاهها و دانسراهای رسیدگی به جرایم پزشکی و مامایی انجام می گیرد.

کد درس: ۲۲

نام درس: مامایی و پزشکی قانونی (۲)

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

تسلط دانشجوی بر تحقیقات پزشکی قانونی و حفظ شواهد و مدارک از دیدگاه علم ریز (Forensic Medicine).

غراگیران پس از گذراندن این دوره توانمندی بکارگیری مهارتهای کسب شده در دروس تئوری را در عرصه پزشکی و آزمایشگاههای جنسی و قانونی کسب خواهند نمود.

شرح درس نظری: در این درس عناوین مهم در بررسیهای طب قانونی برطبق آخرین مطالب موجود تدریس می شود.

رنوس مطالب (۱۷ ساعت نظری) - (۵۱ ساعت کارآموزی).

الف:

تحقیقات پزشکی قانونی - ثبت آثار و علایم زخمها و صدمات ناشی از ضربه، خشونت خانگی، جنسی، معاینه

جسد - بررسی علمی موارد قصور و خطاهای مامایی و پزشکی - راههای جمع آوری مدارک و شواهد -

بررسی آزمایشگاهی و قضایی، بررسی نمونه های خون آلوده، سیمن (منی)، اثر انگشت، تجاوز و DNA -

رادیولوژی و پاتولوژی قانونی - خط شناسی - عکاسی و فیلم برداری از قربانیان خشونت.

واحد کارآموزی در سازمان پزشکی قانونی، آزمایشگاه پاتولوژی قانونی، سرولوژی - جمع آوری و

بررسی نمونه از قربانیان خشونت، خطاها و قصور پزشکی - عکاسی و فیلم برداری عملی (از جسد و آثار و

علایم) - بررسی آثار انگشت، - بررسی خط - تهیه نمونه جهت بررسی آثار: خون، منی و ... تحت نظارت

استاد مربوطه

منابع اصلی درس:

۱- با نظر استاد و هماهنگی با آخرین و تازه ترین منابع در دسترس.

2-Loupe's. Forensic epidemiology: A Comprehensive guide for legal and epidemiology

(last edition)

professionals (Medical humanities Southern Illinois University Press. ISBN:

(last edition) 0809322226.

3- Mc Cracken, L. (1999, h). Forensic health care role. Linda's forensic evidence. [On-

line]. Available: [http:// www. Forensic health care. Htm1/](http://www.Forensic health care. Htm1/)

(last edition)

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس و بالین - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان تیم ترم ، پایان ترم و بالین

کد درس: ۲۲

نام درس: کاربرد تکنولوژی در پزشکی قانونی

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: ۵/۰ - واحد نظری - ۵/۰ واحد عملی

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با آخرین دستاوردهای تکنولوژی و نرم افزارهای پزشکی قانونی

شرح درس: در این درس دانشجویان ضمن آشنایی با آخرین دستاوردهای تکنولوژی و نرم افزارهای پزشکی قانونی کاربرد آنها را فرا می گیرند.

ریوس مطالب (۹ ساعت نظری) (۱۷ ساعت عملی)

الف:

آشنایی و کار با دستگاه های نوین جمع آوری و ثبت آثار و علایم قانونی (آثر انگشت، منی، خط و تعیین DNA و ...)

کار با نرم افزارهای مرتبط

تکنولوژی در تشخیص هویت

تکنولوژی در تعیین ابوت

سم شناسی و تعیین علت فوت

تکنولوژی در تشخیص زمان فوت

ذاتر تکنولوژی و کاربرد آن در پزشکی قانونی

ب:

توانایی استفاده از تکنولوژی مربوط به پزشکی قانونی و تفسیر نتایج آن

منابع اصلی درس:

۱- کاتولوگیا و نشریات با نظر استاد درس

2-Lynch, V. A. Clinical forensic Nursing: A new Perspective in the management of crime victims from trauma to trial. Critical Care Nursing Clinics of North America. 1 (3). 489-507.(last edition)

3-Mc Craoken, L. Nursing Considerations in forensic evidence collection. Linda's forensic, evidence. [On- line]. Available: <http://www.Nursingconsideration.html/> (last edition)

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

کار عملی با ابزار مورد نظر

کد درس: ۲۵

نام درس: پایان نامه

پیش نیاز یا همزمان: آمار حیاتی پیشرفته تحلیل آماری، روش تحقیق و سمینار در تحقیق

تعداد واحد: ۶ واحد

نوع واحد: -

هدف کلی درس:

تدوین یک طرح پژوهشی و اجرای آن جهت فارغ التحصیل شدن.

ارائه گزارش نهایی پایان نامه در جلسه دفاع

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

مطابق آیین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد تاپیوسته مصوب شورای عالی برنامه ریزی می باشد.

